

NEMCI IN BOLGARI SO SKORAJ ČISTO OBKOLILI SRBSKO ARMADO. GRŠKI KRALJ KONŠTANTIN SE NAHAJA V ZELO VELIKI ZADREGI. ANGLIJA PRAVI, DA MORA PRITI VENIZELOS ZOPET NA POVRŠJE.

NEMŠKE ČETE SO ZAVZELE PARAZIN. — BOLGARSKA ZMAGA PRI PRILIPU. — OBSTRELJEVANJE ZUNANJH NIŠKIH UTRDB. — BOJI MED ČRNOGORCI IN AVSTRIJCI. — KONŠTANTIN SE JE POSVEOVAL Z VODITELJI GRŠKIH STRANK. — RUMUNSKA JE DOVOLILA IZVAŽATI ŽITO. — RUSI PRAVIJO, DA NEMCI NE BO DO NIČESAR OPRAVILI. — SRBI SE NAHAJAJO V ZELO NEVARNEM POLOŽAJU. — TURKI SO STOPILI NA GALIPLISU V OFENZIVO.

ZAVEZNIŠKA POROČILA.

Angleži prihajajo na pomoč.

Pariz, Francija, 5. novembra. — Francosko vojno ministrstvo je izdalo danes sledečo izjavo:

2. novembra se ni na francoski fronti ničesar posebnega pripetilo. Bolgari so se pri Krivolaku zakopali, tako, da so bolgarske prednje straže oddaljile od naših komaj 200 jardov.

3. novembra se je začela pri Rabbrovem bitka, ki se sedaj ni končala. Severozapadno od Krivolaka so se našli polastili vseh mostov, ki vodijo preko reke Černe.

Dve angleški diviziji prodirata proti bolgarski fronti. Boj se bo začel v najkrajšem času in se bo skorajgotovo končal z našo zmago.

Obstreljevanje Valandova.

Pariz, Francija, 5. novembra. — Glede položaja na Balkanu je bilo danes sledeče sporočeno:

Bolgari so s svojo silo obstreljevali Valandovo, ki je že več dni v naših rokah. Povzročena škoda je malenkostna.

Ameriški Rdeči križ.

Napoli, Italija, 5. novembra. — Oddelek ameriškega Rdečega križa, ki se je dalj časa nahajal v Skoplju, je dospel danes sem. — Amerikanci se bodo najbrže vrnili domov.

Niš.

London, Anglija, 5. novembra. — Neki tukajšnji časopis je dobil od svojega posebnega poročevalca sledeče poročilo:

Niš se ne bo mogel več dolgo vzdržati, ker so že Knjaževac, Pirot in Zaječar v sovražniških rokah. Srbska armada se umika proti jugozapadu in skuša priti v dotiko z francosko-angleškimi četami. Da bi to preprečili, prodirajo Bolgari proti zapadu, Avstrijci pa proti jugu. Srbska armada bo v teku nekaj dni popolnoma obkrožena.

Položaj na Grškem.

London, Anglija, 5. novembra. — Iz Aten poročajo: Kralj Konstantin je pozval k konferenci vse voditelje strank in se posvetoval z njimi o položaju. Kralj je baje izjavil, da bo ministrska kriza v teku 24 ur končana.

Kralj Konstantin je še enkrat prosil Zaimisa, ki je včeraj resigniral, da naj ostane na krmilu vlade.

Zaimis mu je odvrnil, da tega ne bo storil, ker je odločno sklenil, da se ne bo več pečal s politiko.

Razpust parlamenta.

Pariz, Francija, 5. novembra. — Havas agentura je dobila iz Aten sledečo brzojavko:

Kralj Konstantin se je dolgo časa posvetoval z voditelji strank. Sledečji je rekel, da bo razpustil parlament in bo prisilil Zaimisov kabinet, da bo ostal. Vojnemu ministru generalu Yanakitsasu se je prisrčno zahvalil za uspešno delovanje in ga imenoval za generalnega adjutanta.

Anglija in Grška.

London, Anglija, 5. novembra. — Neki tukajšnji časopis je pisal med drugim tudi sledeče:

Na Grškem se bo zgodilo to, kar smo pričakovali. Ljudstvo ve, da je več kakor kralj in zato se bo

zgodilo tako, kakor bo ljudstvo hotelo.

Splošna situacija.

Pariz, Francija, 5. novembra. — Pisatelj Jean Herbet je rekel, da je za Francoze popolno zadostitev, ker je 147 grških poslanec zahtevalo vojno in je bilo zato, da naj se Grška pridruži zaveznikom. To je velika večina; če drugega nismo dosegli, smo lahko veseli, da smo to. V najkrajšem času se bo odločilo. Sedaj smo prepričani, da se nam bo Grška pridružila in napovedala Bolgarski vojno. Grški kralj je odločno proti Venizelosu, toda on bo prišel na vsak način zopet na površje, delal bo po svoji vesti, kralja Konstantina pa ne bo veliko vpraševal za svet.

AVSTRIJSKO - NEMŠKO - BOLGARSKA POROČILA.

Bolgarska in Srbija.

Sofija, Bolgarska, 5. novembra. — Vrhovno poveljstvo bolgarske armade je izdalo sledeče poročilo: Naše armade stoje na celi fronti v ofenzivi.

V bližini vasi Lukovo pri Timoku smo vjeli 500 srbskih vojakov in zaplenili veliko množino vojnega materijala.

Glavna sila naše armade prodira proti Nišu in ga bo v najkrajšem času zavzela. Naše prednje straže so oddaljile samo šest milj od Niša. Utrdbe se ne bodo mogle dolgo vzdržati. Naša težka artilerija jih že obstreljuje in jih je že precej uničila.

Južno od Strumnice napadajo Francozi Bolgare. Opravili ne bodo veliko, ker smo mi v veliki premoči in smo jih že večkrat pognali v beg.

Pri Prilipu.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — Vrhovno armadno vodstvo poroča, da so Bolgari severno od Prilipa napredovali in so pognali Srbe na celi fronti v beg. Srbom so pomagali tudi Francozi, ki pa niso ničesar opravili. Del francoskih čet smo razkropili, ostale smo pa vjeli.

Obstreljevanje zunanjih fortov.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — Bolgarska artilerija je obstreljevala včeraj zunanje utrde srbskega glavnega mesta Niša. Bolgari so zavzeli vas Niš-Kavolo, ki je oddaljena dve uri od trdnjave.

Črnoгорci.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — Na srbskem bojišču prav dobro napredujemo. Vjeli smo 2300 Srbov in zaplenili ogromno množino vojnega materijala.

Vzhodno od Bileke se je vnela vroča bitka med avstrijskimi in črnoгорskimi četami. Če ne bo drugače, bomo poskušali Črnoгоре od vseh strani obkrožiti, tako, da Srbi ne bodo imeli nikogar, na katerega bi se zanašali. Edino ozemlje, kamor bi se Srbi lahko umaknili, je Albanija. Tja ne bodo šli z posebnim veseljem, ker so jim nekateri albanski rodovi precej sovražni. Kamorkoli so se prišli Bolgari, jih je ljudstvo pozdravilo kot osvoboditelje. To se je dogajalo posebno v južnih mestih in v Makedoniji.

Zapadno krilo armade generala Koevessa se je pridružilo avstrijskim četam, ki operirajo pri Višegradu.

Zavzetje Parazina.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — Vrhovno vodstvo nemške armade poroča:

V dolini reke Moravice, južno od Požege, smo zavzeli vse višine v bližini Arlije. Južno od Čačka smo zavzeli nekaj višin. Pri Kolmeniku zasledujemo sovražnika. Vjeli smo 1200 Srbov.

Vzhodno od Grubeve armade generala Galwitza prav dobro napreduje. Višine južno od Lubomira so v naših rokah. Nadalje smo zavzeli tudi vas Nemisti in Kajali.

Rumunska.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — Rumunska vlada je dovolila, da se sme žito zopet izvažati. S tem je rečeno, da je zopet odprta plovoča po Donavi. Potemtakem bodo tudi Bolgari lahko izvažali svoje žito v Avstrijo in Nemčijo.

Stališče kralja Konstantina.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — "Taegliche Rundschau" piše: — In tako se je Venizelos posrečilo, da je v zadnji uri pridobil nekaj ljudi na svojo stran in strmoglavil sedanje ministrstvo. Kralj Konstantin je torej prisiljen ponovno začeti delo, katero je bil že dvakrat tako uspešno dovršil. Samo dve poti mu preostajata: Prva vodi nazaj k Venizelosu, druga pa k razpustitvi parlamenta. — Gotovo je, da bo prešlo več tednov, predno se bo odločil za to ali ono.

Med tem pa bo imelo naše orožje še dovolj časa, da bo izpregovorilo odločilno besedo na Balkanu. Naše orožje bo imelo največji vpliv na grške volitve. Grki bodo začeli obdnevovati naše orožje in se nam bodo nehoti pridružili.

"Lokal Anzeiger" poroča: — Z ozirom na zadnje dogodke je jasno, da si bo kralj Konstantin dobro premislil, predno bo dovolil Venizelosu stopiti na krmilo države. Konstantin se je že večkrat izkazal kot izbornega diplomata, in upati je, da se bo tudi v tej kritični uri. Kralj nikakor ne bo dopustil, da bi postal Venizelos še enkrat ministrski predsednik. Grška vlada se ne bo pustila voditi za nos. Grški državniki vedo da morajo storiti ono, kar bo v korist grškemu narodu, pa on, kar bi koristilo zaveznikom.

Orožje bo govorilo.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — Iz Kodanja poročajo, da je ruski časopis "Novoje Vremja" zelo razočaran vsled situacije, ki je zavlada zadnji čas na Balkanu. Časopis svetuje zaveznikom, da naj se na nikogar preveč ne oziirajo, najmanj pa na Grško. Kakor hitro bo Grška izprevidela, da zavezniki zmagujejo, se jim bo sama od sebe pridružila in ne bo niti toliko zahtevala, kolikor ji Angleži sedaj ponujajo. Avstrijci in Nemci Srbije ne bodo uničili, ker bodo imeli preveč dela z Rusi. Rуска armada je na zimo z borbno pripravljena. Zgodilo se bo tako, kakor se je lansko leto: Rusi bodo prišli do Karpotov in jih bodo najbrže tudi prekorali. Mi smo imeli sedaj dovolj časa, da smo se na vse dobro pripravili in se z vsem izborno preskrbeli.

Izpred Višegrada.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — Generalni štab nemške armade poroča:

Avstrijci so se pri Višegradu zelo dobro obnesli. Naleteli so na močne črnoгорske kolone, katere

Z iztočnih bojišč. Silno krvavi naskoki.

Rusi neprestano obnavljajo svoje naskoke na fronti južnozpadno od Dvinska.

NEMŠKO POROČILO.

Rusi poročajo, da so njih čete napredovale v okrožju Rige. Delovanje ruskega brodovja.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — Južnozpadno od Dvinska so nadaljevali Rusi s svojimi naskoki, kar je razvidno iz nemškega oficijelnega poročila, ki poroča sledeče glede operacij na iztočnem bojišču:

Kljub izvanredno velikim izgubam so nadaljevali Rusi s svojimi brezuspelnimi naskoki med jezeroma Sventon in Ilzen, v bližini Gateni.

Čete generala Linsingena so vrgle Ruse severozapadno od Cartoryska v njih prvotne postojanke, potem ko so slednji nekaj časa napredovali. Severno od Komarova sta se izjavila dva ruska protinaskoka. Iztočno od Rudke so Nemci napredovali.

Naskok čet generala Bothmerja proti Rusom, ki so branili del vasi Sienkovic, je bil uspešen. Ujelo se je nadaljnjih 2000 Rusov.

Rusi so obstreljevali Šlok.

Petrograd, Rusija, 5. novembra. — Ruske čete so napredovale zapadno od Akkel jezera, v distriktu Rige. Z boji se nadaljuje.

Ob reki Styr so ujeli Rusi 250 mož ter zaplenili tri strojne puške, razvzenta pa še nekaj drugega vojnega materijala. Severno od Novo Aleksinjece so ujeli tri častnike ter 160 mož.

Ruske bojne ladije so obstreljevale nemške postojanke pri Šloku, zapadno od Rige.

Smrt zrakoplovcev.

Pariz, Francija, 5. novembra. — Štirje francoski zrakoplovci so našli včeraj na strašen način smrt, ko so kolidirali njih stroji pri poskusu, da pristanejo pri La Bouget.

V vsakem obeh aeroplanov sta se nahajala po dva avijatika. Stroji so pričeli goreti, dočim so se nahajali še v zraku in oviti v plamenu, so padli na tla. Umirajoče se je dvignilo avijatike s tal.

Parnik "Rio Lages" na varnem.

Halifax, N. S., 5. novembra. — Angleški parnik "Rio Lages", o katerem se je poročalo, da je prišel goreti na odprtem morju, 300 milj od tu, je dospel v tukajšnje pristanišče.

so pa po kratkem boju pognali v beg. Črnoгорci so se umaknili v dobro utrjene postojanke in se pripravljajo na nov napad.

Turki so stopili v ofenzivo.

Carigrad, Turčija, 5. novembra. — Položaj na Galipolisu je v splošnem neizpremenjen. Zavezniki so nas pri Avi Burnu parkrat napadli, toda opravili niso ničesar, ker smo bili mi v veliki premoči. Naš artilerija je pognala v beg par transportnih ladij, ki so hoteli izkrenati nekaj vojaštva Turki stoje na celi fronti v ofenzivi.

Berlinska vest.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — Preko Kodanja je prišlo sem iz Berlina sledeče poročilo:

4. novembra zvečer so napadli Turki angleške postojanke pri Anzaku. Ker se je sovražnik poskuševal vreči, napolnjenih z peškom, se mu je kmalo posrečilo priti do naših barikad. Šele ob enajstih ponoči smo Turke pregnali. Ponoči je bilo vse mirno. Naše bojne ladije so obstreljevale turške utrde pri Anaforti in napravile precejšnjo škodo.

Na Galipolisu smo v ofenzivi, ker smo morali poslati veliko vojaštva Srbom na pomoč.

Iz Petrograda poročajo, da je položaj v Kavkazu neizpremenjen.

Z zapadnih bojišč. Zopet zavzeti zakopi.

Nemci poročajo, da so zavzeli neko pozicijo severozapadno od Mesnil.

OBSTRELJEVANJE DORN-ACHA.

Odbilo se je nemške naskoke pri La Courtine in francoske severno od Massiges.

Berlin, Nemčija, 5. novembra. — Nemci so zavzeli neki zakop severozapadno od Le Mesnil, v Champagne, ki se je nahajal od 24. okt. naprej v posesti Francozov.

V oficijelnem poročilu nemškega glavnega stana, ki prinaša to vest, se glasi nadalje, da so vpriporili Francozi severno od Massiges protinaskoke na pozicije, katere so zavzeli Nemci, katere se je pa odbilo s težkimi izgubami za Francoze.

Nemci so ujeli 3 častnike in 90 mož ter zaplenili osem strojnih pušk in 12 manjših metalecev min.

Konec današnjega uradnega poročila se označuje kot popolnoma izmišljeno poročilo angleškega vrhovnega poveljnika sir Johna Frencha, da je izgubilo sedem nemških bataljonov v bitki pri Loos po 80 odstotkov njih efektivne sile.

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 5. novembra. — V danes popoldne objavljenem oficijelnem poročilu se glasi, da so hoteli vpriporiti Nemci med Aisne in Oise presenečilen naskok na francoske postojanke v sekciji Puselaine in Queneviers. Ko ni imelo križno obstreljevanje začetnega uspeha, so vpriporili Nemci ostro, a brezuspešno obstreljevanje francoskih pozicij.

V Champagne so ustavili Francozi neki nemški naskok, ki se je obračal proti postojanki "La Courtine". Pri tem naskoku so uporabili Nemci ročne granate in dušee bombe.

Neko francosko zračno brodovje je poletelo preko Dornach v Alzaciji ter metalo bombe na poslopja, v katerih se izdeluje pline za dušee bombe.

Francoski uspehi.

V večernem poročilu poroča vlada o nadaljevanju artilerijskih akcij v Artois, posebno pri Loos. Severno od Massiges, v Champagne, je divjala ostro bitka. Nemcem se je posrečilo prodreti v gotove dele prvih francoskih črt na griču št. 199. Na drugih točkah se je pa njih naskoke ustavilo ali jih pa popolnoma odbilo.

V Vogezih je razdejala neka mina nemško bločno hišo iztočno od Badonvillers.

Pet bojev v zraku.

London, Anglija, 5. novembra. — Tiskovni urad je objavil danes poročilo angleškega vrhovnega poveljnika sir Johna Frencha, v katerem se glasi, da se je izvojevalo v četrtet pet bojev med letalci. Neki nemški aeroplan je padel v angleške črte.

Potop transportnega parnika.

London, Anglija, 5. novembra. — Angleška admiraliteta je izdala danes poročilo, v katerem se javlja, da se je potopilo transportni parnik "Ramazan."

Poročilo se glasi: — Angleški transportni parnik "Ramazan" je bil dne 19. septembra potopljen od nekega podmorskega čolna v Egejskem morju. 315 indijskih vojakov je izgubilo pri tem življenje. Preživele se je izkrcalo na otoku Chitera.

Parnik "Ramazan" je bil zgrajen leta 1905 ter je vseboval 2211 ton.

("Frankfurter Zeitung" je dne 29. septembra poročala, da se je potopilo v Sredozemskem morju, v bližini otoka Krete, neko angleško transportno ladjo, vsebujočo 15,000 ton.)

Ustavljenje operacij.

Italijani poročajo, da se je ustavilo radi snega operacije v Karnskih Alpah.

Ženeva, Švica, 5. novembra. — Vsled težkih snežnih zametov ter snežnih plazov se je ustavilo operacije v Karnskih Alpah z izjemo bojev sprednjih straž.

Italijani kot Avstrijci trpe strahno v teh krajih radi mraza in snega ki polni zakope.

Naskoki Avstrijcev.

Rim, Italija, 5. novembra. — Italijansko armadno vodstvo poroča, da se je odbilo naskoke Avstrijcev v Rienzni dolini, nadalje ob Pantabbana vodopadu ter na obronkih gore Kalvarije. Istotako se je odbilo avstrijske naskoke severozapadno od Gorice na kraški visoki planoti. Italijani so ujeli 64 mož ter zaplenili brzostrelne tope.

V gorah je pričel padati sneg in dež je oviral operacije v nižje ležečih krajih. (Iz celega italijanskega poročila je razvidno, da so Avstrijci, ki vpriporjajo naskoke iz česar se da logično sklepati, da so ustavili Italijani vse ofenzivne operacije! — Op. ured.)

Fay je Cger.

On in Scholz sta baje tudi namestila razdejni bojne ladije Združenih držav.

Zvezni tajni agenti, katerim se je poverilo preiskavo glede bombnega kompota, so morali včeraj vendar priznati, da ni glavni atentator Fay, Nemece. Zato pa so tajni agenti naenkrat iznašli, da je Fay Oger in da se imenuje v resnici Feji. Za sedaj pa so tajni agenti zaposleni s tem, da ugotovijo, kaj je s preteklostjo nekega Engelberta Bronkhorst, katerega se je retiralo v Butler, N. J.

Fay in njegov glavni skrivavec Scholz sta bila včeraj prevedena iz Tombs zaporov pred zveznega distriktnega pravdnika Marshalla, kjer se ju je konfrontiralo z nekim seržantom zvezne mornarice. Potom te priče hočejo tajni agenti sedaj celo dokazati, da sta oba dva nameravala razdejati neko bojno ladijo Združenih držav.

Polkovnik proti vojni.

Ottawa, Kanada, 5. novembra. — Eklatanten dokaz stališča, katerega so zavzeli nacionalisti v francoski Canadi proti vojni in proti vdeležbi Canade pri tej vojni, nudijo pisma, katere se je izmenjavalo pred kratkim med poveljnikom canadskih milic, generalom Hughesom ter polkovnikom Armour Lavergue, častnikom canadskih milic.

General Hughes je ponudil imenovanemu polkovniku poveljstvo nad canadsko-francoskim bataljonom, katerega naj bi se poslalo na vojno pozorišče. Polkovnik pa je odgovoril, da se najlepše zahvali za to čast. Svojo odklonitev motivira polkovnik Lavergue pred vsem tem, da je bil kot nacionalist od pričetka vojne proti vsaki vdeležbi Canade pri svetovni vojni.

Na trditve generala Hughes, da vodijo zavezniki vojne le v interesu pravičnosti in človečnosti, je odgovoril polkovnik Lavergue povsem neustrašeno: — Francozi državljani Canade v Ontario morajo trpeti pod vladno obliko, ki je veliko hujska kot je ona Prusije v — Alzaciji in Lotarinški.

Stališče polkovnika Lavergue je tem značilnejše, ker je član zakonodaje v Quebecu.

Vlomilci.

Vlomilci so razstrelili včeraj olagajno v hranilnici v Parnell, Ia., ter odnesli \$2800 v gotovini.

Kje je Kitchener?

Angleški ministrski predsednik Asquith opravlja službo vojnega ministra.

London, Anglija, 5. novembra. — Vojni minister lord Kitchener, je odsoten in ministrski predsednik Asquith opravlja službo vojnega ministra.

Oficijelno se izjavlja, da je lord Kitchener odsoten v javnih zadevah, a kakor hitro se je zoznalo, da je prevzel Asquith posle vojnega ministra, je bilo čuti od vseh strani vesti in domnevanja, ki so se opirala v glavnem na to, da je vodil dosedaj vedno kak uradnik posle vojnega ministra, kadar je bil Kitchener odsoten.

Slišati je bilo tudi, da je Kitchener ali prostovoljno, ali pa prisiljen odstopil. Včeraj zvečer je imel Kitchener posvetovanje s kraljem, dasiravno je slednji vsled padea s konja še zelo oslavljen. V zadnjem času je imel vojni minister večkrat posvetovanja z ministrskim predsednikom. Te konference se je vedno spravljal v zvezo z nameravano izpremembo v vojnem ministrstvu.

Oficijelno se spravlja v zvezo Kitchenerjevo potovanje z zadnjim obiskom generala Joffreja. Ker je tvorila balkanska situacija glavni predmet razprav med angleškim kabinetom ter francoskim generalom, se splošno domneva, da je odpotoval Kitchener v diplomatski misli na Balkan ali da je bil imenovan za vrhovnega poveljnika zavezniških čet na tamošnjem vojnem pozorišču. Nekateri govorijo celo o tem, da je odpotoval Kitchener v Indijo.

Zarota Huerte.

El Paso, Tex., 5. novembra. — Jose Orozco, glavno orodje Pascuala Orozco tekom revolucije slednjega v Mehiki, je danes priznal pred okrajnim pravdnikom Združenih držav Crawfordom, da se je vdeležil zadnjega kompota Victoriana Huerte, da se pripomene slednjemu potom nove revolucije zopet do moči v Mehiki. Za načrtno Huerte je stala klerikalna stranka v Mehiki.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo bomo sprejemali kljub vojni v Italijo, pošta gre nemoteno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam namenjajo, da se denarne pošiljave ne plačujejo v južni TIROLSKI na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enake spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kakor dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančno Vaš naslov in osebo, kateri se ima izplačati.

C e n e :			
K.	\$	K.	\$
5....	.80	120....	18.65
10....	1.60	130....	20.15
15....	2.40	140....	21.70
20....	3.20	150....	23.25
25....	3.90	160....	24.80
30....	4.75	170....	26.35
35....	5.60	180....	27.90
40....	6.50	190....	29.45
45....	7.45	200....	31.00
50....	7.75	250....	38.75
55....	8.60	350....	46.50
60....	9.40	400....	54.25
65....	10.15	450....	62.00
70....	10.95	500....	69.75
75....	11.70	600....	84.00
80....	12.50	700....	98.50
85....	13.25	800....	108.50
90....	14.05	900....	124.00
100....	15.50	950....	139.50
110....	17.05	1600....	154.00

"GLAS NARODA"
(Daily)
Printed and Published by the
Slovenian Publishing Co.
(a corporation)
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
38 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.
Na celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$5.00
pol leta 2.50
pol leta za mesto New York 1.00
pol leta za mesto New York 2.00
Kupovna cena lista 2.50
Čestitica 1.70
"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
vzemati nedel in praznikov.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and
holidays.
Subscription yearly \$3.00.
Advertisements at agreement.
Copies sent gratis in quantities of 100
and upwards.
Orders for single copies sent to —
Money Order.
Pri naročilih krajše naročilnice pro-
simo, da se osnu tudi prejaneje
izdajanje naznaniti, da hitro
najdemo naslovnik.
Dopisnice in pokljalvam naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
38 Cortlandt St., New York City
Telephone 43 Cortlandt.
NEW YORK CITY
NEW YORK CITY
NEW YORK CITY

Novi Wilson.

Predsednik Wilson je imel predčerašnjem v Biltmore hotelu pred člani Manhattan kluba na govor, v katerem je pojasnil svoje stališče glede "preparedness", ali pripravljenosti dežele v vojaškem smislu. Ker se gre pri tem za očiščeno izjavo, v kateri je predsednik s kratkimi besedami očitno oboroževalni program sedanje administracije, katerega se bo predložilo prihodnjemu kongresu, zasluži ta govor popolno pozornost javnosti.

Predsednik Wilson je tak mojster angleškega jezika, da zveni iz njegovih ust vse kot popolnoma samoposobi umljivo in naravno. Tako je označil velikanstvo oboroževanja ali revolucioniranja celega vojaškega sistema le kot čin obrambe dežele za slučaj sovražnega napada od strani sovražnika naše prostosti. Naivni slušatelj ali čitalca bo vrjel vse do pičice, a se gre vendar v Združenih državah le za to, da se pospeši imperijalistično, veikapitalistično politiko.

Ne pomeni dosti, če pravi predsednik Wilson, da ne bomo nikdar osvojili koščka zemlje, da ne bomo nikdar spravili pod svojo oblast kak neodvisen narod. To pa ne pomeni dosti raditega, ker sedi lahko že jutri v Beli hiši mož kova kot je Roosevelt. Wilson govori, a more govoriti le zase in za svojo administracijo, a nikdar za vse čase. On ima lahko najboljšje in najpoštenjše namene, da bo živel z vsemi deželami v miru. Njegovih namenov pa se ne more vepiti drugim, ki bodo prišli za njim, kar nam dokazuje zgodovina te dežele v neštetihi slučajih.

Razvnetega je stavil predsednik v svojem govoru prav pozitivne predloge, katere bo spravi pred kongres. Ta oboroževalni program obsega najprvo primerno zvišanje redne armade in poleg tega izvežbanje rezervne armade 400,000 mož v teku treh let, ki bo obstajala poleg sedaj obstoječih državnih milic. Da se bo te rezerviste vpoklicalo vsako leto k rednim vajam, objavlja Wilson s pripombo, da bodo dobili svojo izobrazbo v tesni skupnosti z milicarji, pri čemur je treba upoštevati, da bo treba precej pomnožiti in podpirati te državne vojske. Torej poleg 400,000 rezervistov še pomnoženo milico.

Še večje važnosti pa so namigavanja glede izpolnjenja brodivja, ki tvori vedno prvo in glavno obrambno orožje Združenih držav. Predsednik Wilson ne pove, koliko se bo zahtevalo in kaj on namerava. On se zadovoljuje z zagotovitvijo, da je treba započeti z gotovo mornariško politiko, koje cilj je sistematično izpolnjenje mornarice.

Poleg tega je omenil Wilson tudi pomnoženo produkcijo muničije, valed česar je jasno, da se bo tudi v tem oziru dosti zahtevalo. V splošnem je videti, da je za-

vzela sedanja administracija stališče, katero so že dolgo časa zavzemali krogi, ki so zainteresirani pri oboroževanju. Da igrajo pri tem veliko ulogo tudi volitve, ki se bodo vršile prihodnje leto, je jasno in demokrati hočejo preprečiti, da bi njih nasprotniki napravili iz oboroževalnih zahtev programsko točko za bodoče predsedniške volitve.

Dopisi.

Ely, Minn. — V tukajšnji bližini je veliko rojakov, ki se prav dobro razumejo med seboj. Ob jezerih prebiva še veliko Indijancev, katere obiskuje Rt. Rev. J. P. Buh in se z njimi pogovarja v njihovem jeziku. Z delom gre še precej dobro. Ker je sedaj čas lova, hodimo pridno na lov in streljamo race, divje kokoši, medvede, volkove itd. Kmalu bodo tudi sezona za srne in za severne jelenje. Pred kratkim je ustrelil Mr. Pogorelec nad pet čevljev dolgo lisico-zlatolisko. Mr. Pogorelec ve tudi za medvedji brolg, v katerem je medvedka s tremi mladiči. (Poročevalec prosimo, da naj nam pojasni, kdo je ta Mr. Pogorelec? Pa menda ni prijatelj Matija, ki potuje križem Amerike? Ne vjramemo, da bi on ustrelil lisico. Ponavadi ustrelja kakega velikega kozla in se večkrat opeče, če zasnuhi kakega dekleta. Slišalo se je, da se je zadnjič ženil neke v bližini New Yorka, pa ne vemo, če je imel kaj sreče. Opomba staveca.) Pred kratkim se je poročil občan iz trgovca, rojak Martel z gđ. Zalokar. Zenoitovanje se je vršilo na farmi blagajnika J. S. K. Jednote. Na ženitovanju smo se prav dobro imeli. Okoli Ely je več rojakov, ki imajo velike kmetije: Kapš, Virant, Čerček, Teran in drugi. Na društvenem polju prav dobro napredujemo. Pozdrav! — Poročevalec.

Denver, Colo. — Čudili se boste, ko vam naznamim, da se nahajam že šest dni v bolnišnici v zelo kritičnem položaju. Pravi čudež, da sem še živ. Dne 26. oktobra sem prišel v Denver ter obiskal zvečer z B. Zupančičem vse Slovence. Mrs. H. Musich mi je ponudila prenočišče, kar sem seveda z veseljem sprejel. Od desetih sem šel spat in sem takoj zaspa, kar sem bil zelo truden. Ob 1. uri zjutraj je nekdo vdrl vrata in me napadel z železno cevjo. Jaz sem se prebudil, pa takoj zatem padel v nezvest. Napadalec, misleč, da me je že ubil, me je vlekel s postelje na dvorišče in me pokril z deskami. Medtem se je v sosednji sobi prebudila gospodinja in je takoj spoznala položaj ter šla celo zadevo naznaniti na policijsko stražnico. Ob treh zjutraj so me našli nezvestnega in me odpeljali v bolnišnico. Napadalec mi je prizadel kakih 15 ran; osem so mi jih zašli: pet na glavi in tri na desni roki. Napadalec je bil neki Tomšič, doma iz Ribnice. Ker ne bom čakal tu v Denverju obravnave, je prišel k meni v bolnišnični District Attorney Rush. Povedal mi je, da je bil Tomšič že sedemnajstkrat kaznovan, da ni še nikoli delal ter da se živi od ropa in goljufije. Baj je živi tudi z neko žensko v divjem zakonu. Mrs. Musich je imel čisto pod svojo kontrolo. Vedno mu je morala dajati denar, če pa ni ničesar imela, ji je z revolverjem pretli. Mr. Rush mi je objubil, da Tomšič ne bo nikoli več prost, ker je nevaren vsej človeški družbi. Ne vjramem, da bi me napadel zaradi ljubosumnosti, ker ni imel za to niti najmanjšega vzroka. Mogoče me je napadel iz manije. Notranje se počutim sedaj že popolnoma zdravega. Čez štiri dni mi bo zdravnik pobral šive iz ran. Upam, da bo tudi nalomljen prst na desnem roki kmalo zdrav. Zaenkrat me še zelo ovira pri pisanju, ker je še vedno v maveu. Po preteku enega tedna se bom podal proti Pittsburghu, Kansas. Kaj ne, kako krasi spomini z "romantičnega" Westa! Pozdrav! — Oto Pezdin, potovalni zastopnik Glas Naroda.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. M., Indianapolis, Ind. — Solnčne ure so poznali že v starodavnih časih. Kdaj je bila iznajdena ura n. kolesje, ni natančno dognano. Imeli so jih že začetkom dvanajstega stoletja v samostanih. Stolpne ure so imeli konec trinajstega stoletja. Žepno uro je iznašel Nemeec Peter Henlein, ki je bil rojen leta 1480 v Nürnbergu. Uro repetirko je iznašel leta 1676 neki Barlow v Londonu.

Pod oljko in lavorom.

— Zapiski iz solnčne Italije. —

Spisal dr. Evgen Lampe.

CAMALDOLI (Nadaljevanje.)

"Tam sega v morje Pozzuoli, nekdanj glavno pristanišče, kjer si je Neron sezidal svoje letovišče in kamor so se prihajali kratkočasit rimski bogataši", mi je razlagal redovnik fra Alessio. "Tu se je izkrcal sveti Pavel, ko so ga uklenjenega pripeljali, da ga postavijo pred sodni stol cesarjev. Široka, nizka gora nad njim, ki je v sredi vrta, se imenuje Solfatara in je polugasel ognjenik, iz katerega še sedaj puhte vroče pari. Tu je trinoški imperator dal umoriti svetega Januaria, katerega čudotvorne ostanke hranijo v stolni cerkvi napolitanski."

"A, san Gennaro, kako je že bilo z njim?"
"San Gennaro je bil rojen Napolitanec in je pretrpel mučeništvo kot beneventski škof, ko sta Dioklecijan in Maksimijan divjala proti kristjanom. Pri peljali so ga pred prefekta Kampanije Timoteja v Noli. Z grožnjami in objubami so ga hoteli izpreobrniti k poganski veri, a ko se ni dal ustrašiti, so ga vrgli v ognjeno peč, a plamen se mu ni dotaknil ne obleke ne las. Sodnik ga je dal nato mučiti na natezalnici, a prihranili so si ga za krutejšo igro. Vjeli so njegovega diakona Festa in lektorja Deziderija ter jih prepeljali v Pozzuoli, tedaj Puteoli imenovan. Tam so v ječi hranili že več kristjanov, da jih v amfiteatru vržejo pred zverine. Ali ste videli pozzuolski amfiteater?"

"Da, najbolje izmed vseh ohranjenih se vidi v njem notranja prireditev. Izkopali so podzemne shrambe za jetnike in živali. Grozno je gledati te zevajoče ječe, iz katerih je vodila edina pot na svetlo pred krvočono občinstvo v žrelo gotove smrti. Tam je tudi Neron nastopal kot glumač in s svojim hripavim glasom tekmoval za najvišjo pevsko čast ali se občinstvu v zabavo poizkušal kot dirkač."

"Tje so zaprli Januaria, kakor govore stari zapiski, in en dan so vse vrgli pred zverine. Pa divje živali so bile mehkejšje od poganških sre, legle so pred njegovo noge in so pozabile svoje naravne krutosti. Sodnik pa je dejal, da so čarovniki, in je obsodil mučenca iznova na smrt, a zanašajoč se na človeško brezsrčnost nogo na krvočono živali, je ukazal, da jim odsekajo glave. Ta hip se sodniku stemni pred očmi, da slep tiplje okoli sebe. San Gennaro prosi Boga, da naj vrne Timoteju luč oči, in zopet izpregleda sodnik. Izpregleda z očmi, a ne izprevidi v duši. Ljudstvo ostrni in sveti strah ga spreleti, da prosijo milosti mučnikom. A poganškemu sodniku dobrota mučnikov le še bolj vname prevzetno trmo. Postava cesarjeva je nad vse, zakliče, in ukaže rablju, da usmrti obsojence. Mrtva trupla so si razdelila sosedna mesta ter jih častno shranila. Napolitanec so si izbrali svetega Januaria za svojega pomočnika in zavetnika. V krasi kapeli stolne cerkve, katere dragocenosti nihče ne more povedati, počiva truplo svetega škofa, a dve stekleni fioli z njegovo krvjo sta shranjeni v drugi kapeli. Ali ste videli že čudež sv. Januaria?"

"Ne, in vi?"
"Da, videl, videl sem ga, mnogo tisoč ljudi ga vsako leto vidi. Trikrat na leto neso v slovesni procesiji ostanke svetnikov. Prvo soboto v maju, na god svetnikov 19. septembra in 16. decembra postane kri v stekleni fioli tekoča, ako jo približajo glavi mučnikov. To se godi vsakokrat skozi osem dni. O, koliko ljudstva pride gledat ta čudež! Novo življenje šine v to mrtvo, posušeno mučeniško kri, da zvalovi ter se pregiblje in kipi, kakor bi ravnokar privrela iz odprte rane. Sto in sto let se to godi, in še danes enako kakor nekdanj. San Gennaro je velik svetnik! Ko je nekdo bruhal Vezuv oženj in smrt, je tekoča lava lila proti Napolju. Nihče je ni mogel ustaviti, ljudstvo je jokalo in bežalo. Tedaj so šli ognjeni reki nasproti s krvjo mučeniško in san Gennaro je s svojo prošnjo ustavil žarečo nevarnost ter rešil svoje rojake. Potem so mu postavili spomenik ob eesti, ki vodi iz mesta k Vezuvu. Tam stoji in dviga roko proti gori, da ubrani pretečo nevarnost. Od vseh zakladov, kar jih je v velikem me-

stu, ni dragocenejšega, nego je kri svetega Januaria."
"Ali ste kaj slišali", ga vprašam, "kaj uganjajo zdaj spodaj v Napolju brezverci in kaj pišejo njihovi časniki?"
"Časnikov ne berem. Čemu? Med nebam in med zemljo toliko tisoč stvari lahko premišlujem, da nisem bil še nikoli radoveden, kaj pišejo časniki. Tam spodaj si ljudje vedno kaj novega izmišljujejo, da se lahko pripravijo."

"Zdaj so se lotili sv. Januaria."

"Kdo?"
"Anarhisti, socialisti in taki ljudje, spodaj jih je vse polno."

"San Benedetto!"
"Na vseh vogalih so se videli veliki lepaki, ki so pozivali ljudi, naj pridejo gledat, kako bo neki kemik posnemal čudež sv. Januaria ter tako dokazal, da je vse samo sleparstvo. Ljudje so drli skup, da jih je bilo vse črno. Ti isti kemik, ki pa menda ni mnogo kemije študiral, ker je zapustil študije tam, kjer bi jih moral še začeti in ki se proglasa za inženirja, dasi ni moči izvedeti za šolo, ki bi mu dala ta naslov, tisti kemik torej je zvečer začel na laž staviti sv. Januaria. Najprej se je slišal krepke govor, ki je pripravlil sodruge z njihovimi damami v pravo razpoloženje. Vse menih in redovnice je treba izgnati, cerkve zapreti, kakor dela monsieur Clemenceau na Francoskem, italijansko vlado je treba pognati, ker je "klerikalna", posest in zakon se morata odpraviti in tako dalje presto prestissimo. Slednjice je pa nastopil "kemik" Giacinto, da začne z glavno predstavo in je pokazal občinstvu steklenico s stisnjeno tekočino krvojo."

"O, o, o!"
(Dalje prihodnjice).

Odstop admirala Capelle.

Amsterdam, Holand., 5. nov. — Podadmiral Capelle, upravni ravnatelj nemške mornarice ter baje pristaja politike admirala Tirpitz glede vojevanja s podmorskimi čolni, je glasovno poročil iz Berlina resigniral na svoje mesto.

Nemčija in Italija.

Pariz, Francija, 5. novembra. Poročila iz Rima pravijo, da je dospele odposlanec papeškega nuncijsa v Švici, Monsignorja Marchetti, ki je prinesel daljše poročilo na papeža. Že dalj časa se je glasilo, da razpravlja knez Buelow z Marchetti-jem glede možnosti uvedbe mirovnihih pogajanj. Ta poročila se je energično demantiralo, a zadnje poročilo glede pisma Marchetti-ja na papeža je utrdilo v narodu mnenje, da se v resnici vrše pogajanja.

Nadalje kažeja poročila iz Rima, da se ne vrše kljub prekinjenju diplomatskih odnošajev nikake sovražnosti med obema državama, temveč da se je nasprotno vzdržalo gotove zveze.

Poročila iz Berlina kažejo, da žive v Nemčiji številni tisoči Italijanov pod popolnim varstvom oblasti in da se nahaja tudi v Italiji veliko Nemecev. Med obema deželama se vrše pogajanja glede izmenjave gotovih produktov, ki ne služijo v vojne svrhe.

Nobenega dopusta za internirane.

Washington, D. C., 5. nov. — Nemški častniki pomožnih križark ki so internirane v Norfolk, so se pritožili pri mornariškem departmentu radi njih trajnega interniranja. Danes se je izvedelo, da je mornariški departmnet odklonil več prošenj častnikov za dopust na suhem. Tajnik Daniels pa je danes izjavil, da se bo tudi v nadalje vzdržalo v veljavi odredbo, da morajo ostati častniki nemških križark na krovi in sicer radi zadnjega bega šestih častnikov z jahto "Eclipse".

Vezuv je pričel zopet bruhati.

Rim, Italija, 5. novembra. — Vezuv je zopet v polni akciji. Včas vasi v okolici je ogroženih vsled lave, ki leče iz žrela. V največji paniki beže ljudje iz mest in vinnogradov na sosedne višine. Polja so polna beguncev, ki nosijo s seboj vse svoje premoženje. Krajevne oblasti so naprosile za vojaško pomoč, da se pomaga beguncem ter prepreči ropanja. Vojaška uprava pa je vsprilo potreba na avstrijski fronti malo pri volji, da bi odposlala vojske v ta namen. Celotno ozemlje v okolici ognjenika je pokrito z debelo plastjo vulkanskega pepela.

RDEČI IN BELI MOŠT

iz najboljšega grozdja prodaja na drobno in debelo: Miroslav Eg, restavratore. Znano shajališče Slovencev in Hrvatov. 434 East 84th Street, med I. in Ave. A., New York City.

POZOR, ROJAKI!

Varujte se ptička Mike Požara, podomače Pričudru iz Gornje Krasne, pošta St. Peter na Krasu. Visok je okoli 5 čevljev in 3 palce, hodi razkoračeno, včasih se brije pod nosom, včasih pa ne, govori slabo angleško in rad kartar. Rojaki po West Virginiji ga dobro poznajo, posebno na Spruce, Durbin, Davis, Thomas in Richwood, W. Va., pa tudi v clevelandski okolici. Meni podpisane mu je ukradel znesek \$43.50, in sicer ček za \$35.00 in v gotovini \$8.50. Mr. Hubert Mihuč je odnesel \$13.62, Mr. Jakobu Šega \$5.00, Mr. Antonu Cvetnić \$5.00 in Mr. Sajevev v Clevelandu, O., okrog \$30.00. Torej, rojaki, varujte se ga, da še kateremu kaj ne ukrade ali pa na kak drug način ogoljufa. Govori jako prilizeno in star je okrog 36 let.

Jernej Ančin, c/o Mihuč Camp, Box 18, (6-12-11) Pickens, W. Va.

NAZNANILO.

SLOV. MOXHAM GODBA priredi v soboto 20. novembra 1915 VELIKO PLESNO VESELIČO v slovenski dvorani društva "Triglav".

Na veselici bo igrala najboljšje komade slovenska Moxham godba pod vodstvom g. Joe Rogel. Na veselici bo tudi zrebanje za raznovrstne predmete, kakor za zlato uro, za živega petelina, doll-baby itd.

Vstopnina za moške je \$1.00, ženske so vstopnine proste. Pivo je prosto. Za prigrizek se bodo dobile prave kranjske klobase in več drugih finih stvari.

Tem potom vabimo vsa društva ter posamezne rojake in rojakinje iz Johnstown, Pa., in okolice, da se te naše veselice polnoštevilno udeležijo ter nam pripomorejo k boljšemu uspehu.

Na svidenje v soboto večer 20. novembra! ODBOR.
(3x 6.11.18-11)

Kje je se nahajajo: JOHN BIZJAK, doma iz Strazišča pri Cerklji, VINKO PODOBNIK, nekje od Idrije, ter MIHAEL DERJANI iz St. Vida pri Zatični. Pred letom so bivali na Dunjo, Pa. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za naslov zgoraj treh imenovanih, naj mi javi, ali naj se pa sami oglašijo. Anton Taucher (krojač), Box 206, Dunjo, Pa. (6-9-11)

Iščem svojega svaka ANTONA LISAC. Doma je iz vasi Gostelaz, pošta Brod na Kulpi na Hrvaškem. V Ameriki biva že kakih 9 let. Pred 7. leti je bival v Pittsburghu, Pa., in od takrat ne vem nič več za njega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglašijo. — Mary Racki, 258 Jefferson St., Brooklyn, N. Y. (5-9-11)

Kje je JOSIP KAUSE? Doma je iz Starega trga pri Črnomlju in je po poklicu godec in bartender. Že tri leta nisem nič slišala o njem. Zajedno želim pa tudi izvedeti za JOSIPA MIHELIČ, ki že tudi eno leto ne vem nič o njem. Prosim ju, da se mi javita. — Lucija Kure, 149 Noll St., Brooklyn, N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Kansas sporočamo, da jih bode v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. OTTO PEZDIN, ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo Glas Naroda.

Kašelj in hripavost

prideta z mraznim vremenom, ter jih je težko odpraviti. Njihovo zdravljenje zahteva hitre pomoči in rabo kakega zanesljivega zdravila.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severov Balsam za Pljuča) se rabi pri zdravljenju prehlada, kašlja, hripavosti, vnetja sapnika in oslovskega kašlja že preteklih pet in trideset let. Je zelo izborni tešili pripravek. Njegovo rabo priporočamo vsem — mladim in starim, otrokom in odraslim. Cena 25 in 50 centov.

"Imel sem hudi kašelj," piše g. Frank Vacha, iz Elk River, Minn., "ter sem kupil steklenico Severovega Balsama za Pljuča in predno sem ga postal celo steklenico, je kašelj popolnoma izginil. Jaz sem 63 let star ter se zdravega počutim."

Kupite
SEVEROVE PRIPRAVEKE
od vašega lekarnarja.

Zaprte nadomestitve. Ako vas lekarnar ne more zaloziti, naročite jih od nas.

ZAPEKA, meča glavice, e-motila, jetrne pri-
tazbe, zlatenica in žolčnica se vajo
zdravljenju, ako se rabijo kakor na
veljeno v navodilu
SEVERA'S
Liver Pills
(Severove Jetrne Kroglice). Cena 25c.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, lavrsne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vošne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJAJ denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Zastopnik
"GLAS NARODA"
32 Cortlandt Street
New York, N. Y.

"KRACKERJEV" BRINJEVEC

je najstarejše in od
zdravnikov priznano
kot najboljšje sredstvo
proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 8 steklenic \$ 6.50
12 steklenic 18.00

V ZALOGI IMAMO
tudi čisti domači TROPLJEVEC in SLIVOV-
KA kuhana v naši lastni destilaciji.

Nasle cene so sledete:
Tropljevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Sloviz per gal. \$2.75—\$3.00
Tropljevec zaboj \$ 9.00
Sloviz zaboj \$13.00
"68" Rye Whiskey 5 let star, zaboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c, 60c, 65c.
Catawba in Delaware per gal. 75c—80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastopnik. Naročilo naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pišate jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinenih državah imajo za
geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN
POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo
na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in
privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj
moderno opremljena izmed vseh slovenskih
tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake
tiskovine nam, predno se obrnete kam dru-
gam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše
tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA
TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

ROJAKI NAROČUJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Avstrija in Italija.

BOJI OB GORENJEM TEKU SOČE. — POROČILA IZ VOJNO-POROČEVALSKEGA STANA. — OBSTRELJEVANJE GORICE. NAD MILANOM SO SE POJAVILI AVSTRIJSKI ZRAKOPLOVCI. — NA LAVARONSKI VIŠINI SO SE MORALI ITALIJANI UMAKNITI. — IZ OKOLICE SV. MIHAELA. — 190 STOTOV RŽI. — ITALIJANSKI NAROD NI PRAZNIK. — GOVOR ITALIJANSKEGA KRALJA.

Z italijanskega bojišča.

Iz vojno-poročevalskega stana poroča graška "Tagespost":

Opazili smo, da stoje razni vozovi in avtomobili pred neko hišo v Tržiču, da se vozijo proč in zopet prihajajo. Prišlo je poročilo, da je nastanjen tam neki višji štab. Vsem baterijam našega oddelka je bilo dano povelje, točno ob 10. ponoči začeti streljati hkratu z ekrazitnimi granatami na ono točno označeno hišo. Že prvi strelji so bili prav blizu, čez eno minuto smo bili na cilju. Kmalu nato so sporočili naši artilerijski opazovalci, da se vozi večje število sanitetnih avtomobilov na ono mesto, kjer je stala hiša. Ker smo delali močno tudi s šrapneli, najbrže od štaba ni dosti ostalo.

V gorenji Soški dolini so si bili Italijani v dveh predorih ustvarili prav izdatna opirališča, do katerih nam je bilo težko priti. Iz previdnosti je bila progla do tja na šestih mestih razstreljena. Pred kratkim se je ponudil poveljnik nekega našega oklopnega vlaka, ki se je odlikoval že pri Tržiču, da vzame Italijanom bližje ležeči predor. Od 10. zvečer do 4. zjutraj je trajalo pripravljalo delo, da se je bilo mogoče peljati po progah. Le še najmanjši pretrgano mesto je ostalo, dandlo se je, peljali so čez, le malo je skočil vlak s tira, prišli so čez to mesto tudi brez tračnice, za silo so jih nanesle z žebri nabite latve in dospeli so čez zadnji ovinek in s sprednjim topom se je pričelo streljati v čisto zagrajo predora. Ni bilo lahko to delo, ker ta zagraja je bila sestavljena iz železnih tračnic, pragov in vreč s peskom in branil jo je ogenj strojnih pušk. Del posadke oklopnega vlaka je izstopal in juril, raztrgal barikade in vdrl v predor, kjer se je odigral silovit boj moza proti mozi. Končal se je s popolnim uspehom in je stal nas vsled sprostosti vsega podjetja, samo enega lahko ranjenega vojaka. Pet mrtvih Italijanov, strojna puška z municijo, 22 pušk in raznega materiala, to je bil naš uspeh, ne glede na posest predora na katerega so vrli Dunajčanje nemalo ponosni.

Iz vojno-poročevalskega stana poroča "Die Zeit":

V krnskem ozemlju in na Mrzlem vrhu večkrat praska. Italijanska pehota porablja tu, kakor se nam zdi, mnogo ročnih in strelnih granat. Pri Plaveh topovskij ogenj. Na Doberdovski planoti živahni artilerijski boj. Naša artilerija je učinkovito obstreljevala nabiranje sovražnih čet pri Gradiški, Zagraju in Polazzu, s čemer je bil neki italijanski napad že v kalu dnušen. Naša težka artilerija je obstreljevala v Menigini italijanski magazin in povzročila požar in eksplozijo. Najbrže je bil s strelji zažgan neki sovražni municijski magazin.

Na prostor severno od Tolmina in tolminskega mostišča so streljali močneje. Goriško mostišče je bilo časih pod težkim topovskim ognjem. Streljali so mimogrede tudi na Gorico. Na planoti je delovala sovražna artilerija, pri Sv. Martinu, vzhodno od Sredipolja in v prostoru zadaj, prav živahno. Vzhodno od Tržiča so bili odbiti sovražni približevalni poskusi. Sovražni topovskij napadi so ostali brez učinka.

Zrakoplovi razvijajo na obeh straneh živahno delavnost; še celo v visokem gorovju opravljajo s svojimi lažjimi aparati poizvedovalno službo in mečejo bombe.

Zvečer se je bližal italijanski zrakoplov Trstu. Čulo se je že roptanje motorja. Obrambni topovi so oddali dva strela, nakar se je zrakoplov naglo umaknil. Krasno je bilo videti, ko je ponoči ob pol 2. iz smeri Gradače neki zrakoplovec še enkrat poskusil napasti speče mesto, moštvo obrambnih topov pa je čulo in je oddalo par šrapnelov saliv na italijanski zrakoplov, nakar se je hitro vrnil. Po uspešnem zračnem boju nad Vidmom, niso stali naši zrakoplovi nedelavni. Nedavno so obmetavali neko italijansko letalno polje v okolici Sv. Martina z bombami. Na brezposelnem obisku je odgovoril naš zrakoplov s tem, da je

obmetaval z bombami z vidnim uspehom neko tovarno Adrije.

Izjavljene italijanski napadi v sekstenem odseku.

Po več mesecih brez uspeha so se začeli zadnje čase Italijani v sekstenem odseku živahnejše gibati. Zadnji čas, ako hočejo na Tirolskem kaj doseči, zima se bliža. Snega pada precej že mesecu oktobra, od oktobra dalje je treba misliti le na skije. Kar se tiče mraza, je povprečno ponoči 25 stopinj mraza. Umevno torej, da se Italijani podvzajajo na tirolski fronti, da bi kaj dosegli.

Na višini Lavaronski so bili Italijani pred kratkim odbiti, nato so se vrgli z vso silo na seksteni odsek, da bi omajali stražo na grebenih Karnijskih planin. Njihov napad je kazal precej slonostjo s sistemom na Doberdovski planoti. Velika artilerijska priprava je bila pričetek za pehotne napade. Deseta italijanska divizija je imela nalogo, predreti avstrijsko fronto. Brigadi iz Ancone in Marke naj bi se pomaknile naprej do distance za jurši, nato bi nastopila sloveča brigada Basilicata. Napad te brigade se je tudi izvršil po načrtu, ali rezultat je bil popoln polom napada. Italijani so izgubili okoli 2000 mrtvih, ranjenih in vjetih, tako da je te sloveče brigade konec. Borila pa se je ta brigada jako hrabro, v njeni zvezi, v glavnem pa so trpele čete alpinec. Italijanski načrt, predreti sekstenko fronto in se polastiti železniške proge, se je izjalovil.

Italijani so poskusili priti čez Tonalski prelaz, ali ti boji se ne dajo več primerjati z onimi v Sekstenki dolini. To so bili le obupni poskusi, da bi se sploh kje kaj doseglo. Na celi fronti italijanskih neuspehov, na 2758 metrov visokem Stifzerskem sedlu in na 3090 metrov visoko gori Seorluzzo se je videlo, kako neomajno in s kako vdanostjo drže avstrijske svoje pozicije največ na italijanskih tleh.

Avstrijski zrakoplovi nad Milanom.

"Anzeiger" poroča z italijanske fronte, da vsled pojavljanja avstro-ogrskih zrakoplovec nad Milanom, so odnesli od tam vse dragocenosti iz muzeja katedrale.

Italijansko uradno poročilo.

Severovzhodno Orsiera je napadel sovražnik našo pozicijo ob gostilni Florentini, ali je bil odbit. Paskušal je tudi zažgati gozd Vargana. Poskus se je tudi izjalovil vsled čuječnosti naših vojakov in hitri pomoči artilerije.

Na Krasu je sovražnik v notranjosti gozda, ki se imenuje Podkev, močno vkopal v okolici Sv. Mihaela. Naši pehoti se je posrečilo z napadi močnih sil, polagoma zasesti ves gozd, čeprav se je sovražnik s ponovnimi protinapadi močno upiral. Poročalo se je o zvitnem postopanju sovražnih čet, ki se navidezno hočejo vdati in so na ta način mogle mal oddelek naših vojakov izvesti v zasedo, nakar so jim prizadale velike izgube. Naša letala so napadla sovražno letalno polje na Ajševici, kjer so vrgla 40 bomb. Obstreljevala so tudi železniške proge in železniško prepeljavo v Nabrežini. Letala so se vrnila nepoškodovana v naše vrste. V plačilo so vrgli sovražni letalci nekaj bomb na odkrite kraje, kakor Asiaro in Basano in so povzročili lahko materialno škodo. Zadeti ni bil noben vojak.

Drobne vesti iz Italije.

"Popolo d'Italia" poroča, da so našli na kolodvoru Ferraro vreče, v katerih bi moralo biti 190 metrskih stotov rži za vojaško zalogo, napolnjene do polovice z zemljo. Pošiljatev je bila odposlana v to zalogo iz druge.

Italijanski narodni praznik.

Te dni je slavila Italija svoj narodni praznik. Poteklo je 45 let, odkar so Italijani zavzeli Rim. Ta narodni praznik praznujejo v Italiji vsako leto, letos so ga praznovali, kakor poroča "Agenzia Stephani", še na posebno slove-

Slika nam kaže predsednika Wilsona, kako skrbno zasleduje mehiško zadevo, ki je le malenkostnega pomena v primeru z nevarnostjo, ki preti Združenim državam od strani Nemčije, katero predstavlja divji prašič.

sen način. Župani in društva so izdali oznanila, z namenom, da se predoči pomen praznika italijanskemu ljudstvu. Ta oznanila obenem izražajo trdno upanje, da bo znagala italijanska armada. Odposlanih je bilo obilo brzojav na kralja, Cadorno in rimskega župana. Listi poudarjajo, da obletnica ni padla še nikoli v slovesnejši čas, kakor letos, in naglašajo, da volja Italije in četverozvezestre mi za tem, vztrajati v bojevanju do končne zmage.

Rimski župan je brzojavil kralju in ga pozdravil v imenu rimskega mesta kot vojaškega kralja, ki je vzel zopet v roke meč svojega deda, da udeleži najvišje narodne namene. Kralj je odgovoril s fronte: "Pozdrav Rima na ta pomembni dan mi je poseben drag. Odgovarjam na ta pozdrav one zemlje, kjer vlada vedno spomin na slavo Rima in kjer potrjujejo vojaške in meščanske kreposti naših zaupanje, katero stavljamo v triumf naše narodne časti. Viktor Emanuel." — Vedno zmaga, ali doslej v resnici samo po slavnostnih brzojavkah in po svojem časopisju.

V Gorici.

Pred meseci je ob Soči zašumele, kakor še nikdar v njenem življenju. Vizije, ki jih je pokojni pesnik Gregorčič gledal v bodočnosti pred seboj, so pričele prehajati v vidno oblike tudi za nas. Grom topov je naznjal, da je nastal boj za našo zemljo, boj za naš narod in njegov obstoj.

Grozna sovražna nevihta se je pokazala na obzorju ob naših zapadnih mejah in žugala vse pomandriati. Več mesecev je od tega. Medtem so se ob bregovih Soče odigravali boji, kakor jih glede srčnosti in ljutosti sedanja svetovna vojna le malo more pokazati; desetisoči so tukaj pustili življenje; človeška kri je namakala pobočja naših hribov in gor in holmov, da je bilo strašno; razstreljena svetišča, zapuščene vasi, nebroj razbitih, zrušenih in poškodovanih domov, domačini kot bečuni in ujetniki v tujni — vsak pogled in vsak spomin nam tukaj govori, da je tukaj ob Soči, ob zapadnih mejah slovenske zemlje vojna, velika in grozna, kakor bi si je nikdo niti v sanjah ne mogel zamisliti. A Soča drži. Ob njenih bregovih stoje junaki, katerim bo zgodovina vedno slavo pela in katerih se bo domovina vedno z največjo hvalečnostjo spominjala. Bog jih blagoslovljaj še nadalje, da bodo držali do konca in do veličastnega trenutka, ko bodo sovražnika vrgli daleč v njegovo lastno deželo nazaj in mu tam po-

kazali, kaj se pravi večnoveljavne zakone zvestobe teptati!

Za sedaj se Gorica zaveda, da je lahko brez skrbi. Pa so bili časi, ko je sovražnik že delal načrte za slovesen voh v mesto. Proslavljali so po časopisju v Italiji Cadorno kot drugega Napoleona, ko so prihajala poročila, da je že došel v starodavni Ogled in Gradež, v Kormin, v Tržič, Gradiško, Kobarid itd. Pot njegova se je primerjala poti, ki jo je hodil Napoleon leta 1796 in 1797 skozi Italijo in naše kraje naprej proti Dunaju do Ljubna. Po se je Cadorno in ta pot tako nepričakovano ustavila ravno ob Soči! Kaka slava bi bila zanj, če bi mogel nemoteno in slovesno vohoditi čez Sočo v Gorico! Zastonj bo čakal na ta trenutek; slovesno in nemoteno v Gorico ne bo nikdar prišel! Skoda, da ne more doznati iz naših časopisov, kako dobro se počutijo in kako radi se šalijo ljudje v Gorici na njegov račun!

V mestu postaja prav živo. Če greš kedaj dopoldne iz Katarini-jevega trga čez Korenj, Gospodsko ulico, Travnik, Raštelj na Stolni trg oziroma trg sv. Antona, se boš kar čutil vrvanju, ki tod okoli vlada povsod. Tu je ljudstva kakor tržne dneve. Isto tudi po Rabotiču, Kapucinski in Sempeterski ulici; isto po ulici Municipio, Tre-Re, Gledišni ulici itd. In sovražnik, ki vsak dan meče na ta ali oni kraj v mesto svoje granate in šrapnele, je tam-le na onih gričih pri Steverjanu! Gorica Laha kar naravnost iziva! In vendar ne more do nje, dasi jo ima pred seboj. To je ravno najlepše; ta okolnost je pravi vztek za vsakega, ki se je zaveda. Ravno tako pomeni zanj prav krvavo izzivanje, ko gleda, kako prihajajo prav pred njegovimi očmi ob morskem obrežju vlaki z Trsta in Nabrežine, in kako gredo potem prav tam zopet iz Nabrežine v Trst nazaj! Ni večjega dokaza, kako se pri nas laški napad omalovažuje in prezira kakor ravno Gorica s svojim življenjem pa železniška proga med Trstom in Nabrežino!

Seveda se Gorici pozna, da je ob bojni črti. Najprej šol ni! Približno 2300 glav samo srednješolskega dijaštva, ki je ob tem času vedno polno goriske šole, ulice, vrtove in okolice, pogreša! povsod, kamor se ozreš. To vpliva tudi psihološko. Zdi se ti, da si tam neke v poletju in nikakor se ne moreš uživiti v dejstvo, da je početek šolskega leta že za nami. Gorici manjka življenja otrok in dijaštva in to ji jemlje navzlic vsemu vrvanju po gotovih ulicah vso živahnost, vso brezskrbnost in tisto rožnato lice sploh, ki je z njeno naravno lepoto tako resno spojeno. — Vrvanje po ulicah je resno, zamišljeno; ljudje se kar malo ozirajo, gledajo srepo le na-

prej, hitijo, bežijo, hočejo ven, le ven; oni se ne smejejo in se ne ustavljajo, da bi kaj prav po domače pokramljali; v sren, v ustih, v očeh in na čelu nosijo miksi okoli, zakopane ali vendar vidne; nosijo skrbi, ki jih nehoti odajajo, v prodajalnah in na trgu. Tesno ti postane, ko se nahajaš v toku takega vrvanja in takoj spoznaš, da Gorica vendar ni to, kar je bila: Gorica je prazna, Gorica je posebljena težka misel, ona je skrb. Da, da, Gorica je v vojski, v bojni črti!

Se bolj ti seže v spoznanje v srec, ko vidiš svetlišča zaprta. Cerkev sv. Ignacija zaklenjena. Nihče se ne ustavlja več pred njo, nihče ne obrača svojih korakov k njej. Prav tako pri stolnici. Zvonovi se ne oglašajo nikdar, ure ne bijejo nikdar; nikdar ni tukaj službe božje. Prostor, v katerih si se čutil tako domačega, so ti vzeti. Pa te zato vsako veselje mine, hoditi po ulicah, ki vodijo k tem svetiščem, Kri jim je odvzeta, ki vodi k sre in od srea. Greš dalje mimo knežokofjskega dvorca. Zapuščen tudi on! Težke in resne okolnosti so prevzvišene nadpastirja prisilile, da se je v prid svojega delovanja moral umakniti na drug kraj, bolj miren kot Gorica. A vendar je s tem izubila Gorica baš ono, kar jo je v tolikih ozirih delalo karakteristično na dolgo in široko. Tako je ž njo kakor z električno svetilko, ki je izgubila s svetlobo svoj sijaj. Ostala je kakor prej, vendar svetlobe in sijaja nima več. Res, Gorica je v vojski v vojni črti!

Pa še drugo ti pravi, kje se nahajaš. Brez dovoljenja ne smeš ne v Ljubljano ne v Trst; brez dovoljenja ti ne puste niti iz Gorice v Solkan ali Kromberg ali kam drugam v okolice. Človek je sredič, kadar je prost. Prostosti pa tukaj ni nobene. Gotovo se ji vsak iz srea rad odpoveduje in jo iz srea rad postavlja na žrtvenik domovinske ljubezni, vendar spominja ta okolnost posebno v Gorici tebe in vsakega sploh, da si v vojski ob bojni črti. Kako se človek samemu sebi zdi majhen in neznamen, ko se vidi povsod vezane in v svojem gibanju omejene! Podobni si otroku, ki s strahom skuša držati roke in noge tako, kako mu kaka osorna učiteljica nalaga. In to v vsakem oziru. Da, vojska zahteva velike, velike žrtve od človeka. Prinašajmo jih iz ljubezni do Boga vztrajno in radi do srečnega konca!

Vojna kliče pri nas tudi redke zanimivosti v življenje. Zanimivost v Gorici je nov zavod, popolnoma neznani do sedaj v naših krajih. Tudi ta zavod je sad vojne. Potreben je in koristen, samo malo zanimivo zveni njegova označba, ki jo boš zastonj iskal v Pleterniškovem slovarju. Imenuje se zavod za razuševanje ali krajše

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELHAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEČ, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., B. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telhan, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

razuševalnica. Zopet nova beseda v zakladu slovenskega jezika — koliko jih je ob priliki sedanje vojne nastalo! Cele razprave bi se dale samo o tem napisati! — vsekako pa lepše in bolj estetično zveni kakor nemška — "Entlausungsanstalt!" Tam se bode v posebnih pripravah razuševalo perilo in obleka vojakov in vojaških delavcev. Jasno je, da je to zelo dobro in potrebno. Koliko muke in koliko boleznin se s tem zabrani pri vojakih! Vidimo pa v ti okolnosti zopet veliko skrbi, ki jo imajo sanitetne vojske in mestne oblasti za zdravje vojaštva in prebivalstva sploh!

Na bojišču pri Lillu.

"Berliner Tageblatt" objavlja zanimiv dopis svojega vojnega poročevalca na zapadnem bojišču o strahovitih bojih pri Lillu: — Fronta postaja vedno glasnejša. Že 14 dni je bilo opazati čudno gibanje. Streljanje je naraslo od dne do dne. Tudi na onih delih fronte, ki so bili precej mirni, so nenadoma začele deževati granate. Letalec je kar nargolelo vsepovsod. — Metali so bombe na kolodvoru in skladišču in napadali opazovalce, ki naj bi razušili važne točke, mostove in prehode. A brez uspeha. Naši vojaki so bili čuječi. Razne vesti so vršale po zraku! Nedvomno, ples se je začel!

Kdo ve, kje bo najhujše. Naša fronta od Severnega morja do Argonov tvori skoro četrt kroga. — Pričakovati je bilo, da bo skušal sovražnik stisniti obe krili in sicer na zapadu Ypres—La Bassée—Lorette, na vzhodu pa krilo Reims—Argoni. Gotovo udari tu z vso silo, da razbije oblegovalni obroč.

Dne 20. septembra je nastal na napadnih frontah pravi svinčeni vrtilinec. Slišal sem njegovo življenje iz Champagne; bilo je vsak dan hujše. Bližali so te težki dnevi. Naše čete so bile pripravljene. Le preko njih trupel bi bilo mogoče priti naprej. Hočejo se boriti za stvar Nemčije do zadnje kaplje krvi.

Granate so udarjale v sleherni zakop, sleherni jarek, v vsak spojni jarek. Na tisoče jih je prutilo na uro. Jarki so bili polni dima, pekočega ognja in strupenih plinov. In sedaj je prišel.

V številni premoči se je valil od zapada in vzhoda.... Zunaj divja strašna bitka. Kri, dim, železna in svinčena toča in strupeni plini. Taka je stvar. Potlije curkoma po obrazih vojakov in na obvezovališčih delajo zdravniki z mrzlično naglico.

Do osrčja Lilla razsaja glasni požar bitke. Topovi grme in bruha. Pokali so danes ponoči, da se je tresel zrak, pokali so danes zjutraj in še pokajo, da se streša zemlja. Glasni, kratki poki, kakor da prihaja plutasti zamašek iz kake ogromne steklenice. Po u-

licah obračajo ljudje oči proti nebu. Med oblaki se razbijajo šrapneli in strupenozelene oblake: — letalec. — Priplul je zgodaj zjutraj tik nad mano. Slišati je prasketanje strojne puške: velik angleški dvokrovnik plove drzno med sivimi oblaki v polkrogu. — Avtomobili s lahko ranjenimi svigajo po ulicah, v mestu je mrzlično razpoloženje.

Noč. Bulevardi mrgole ljudstva. Svetilke svetijo. Vroč veter se dviga med hišami. Drevesa, temna, velike vežde in grmenje topov tam zunaj. Avto prihaja. — Njegova luč odseva na stenah. — Vse obstane. V avtu se nahaja vjeti angleški brigadni general. — Kmalu nato je bilo videti po ulicah dolge vrste zajetih Francozov. Angležev in drugokozcev. Na obrazih jim je spoznati, da so strašno trpeli.

Ob 10. zvečer je mesto temno in mrtvo. Glasneje je čuti grmenje topov. Na cestnih vogalih so bili nalepljeni rdeči lepaki: Spodaj imenovane osebe so bile od vojnega sodišča obsojene na smrt in danes zjutraj ustreljene v trdnjavi.

V neki tihi ulici je slišati ženski glas; stokanje, mjavkanje prihaja iz temne hiše in šele po dolgem času sem razumel, kar je neprestano ponavljala: — Paul — Madeleine — nikdar več vaju ne bom videla. — Bil je to glas in vpitje blazine.

Par hiš od tod se nahaja trgovina, v njej vse mogoče stvari iz granatnih drobecv in krogel. — Kakor trgovina kakega draguljarja. V sredi krasno razpelo iz težkih granatnih drobecv, visoko pol metra. Na jeklenem križu iz granatnih odpadkov visi Odrešenik, Jezus Kristus, vlit v medovino.

Česplje se drže dolgo.

Obiraj česplje v suhem vremenu s peclji vred in razpoložljivi jih v suhi nezakurjeni sobi po slami. Tam naj leže tri tedne. Nato vložijo česplje v suh in čist sodček ali kamnito dežo, med nje natrosi toliko otrobov, da se ne dotikajo česplje ena druge, zaveži sod z mehurjem ali s pergamentom in shrani na suhem prostoru. O Božiču odpri sodček, vzemi kolikor hočeš čespljev ven, opeji jih in položi na sito, sito pa drži na soparnu. Česplje, ki ovence v sodu, se napijejo sopara ter so po obliki in okusu, kakor bi bile ravno odtrgane.

119leten mož se živi.

Iz Norvegie, te dežele stoletnih, poročajo o nekem še živečem možu, ki je dosegel lepo starost 119 let in velja kot najstarejši mož Norvegie. Ta mož je ribič Abel Eliasson. Rodil se je leta 1796. Bil je trikrat poročen. V tretji je stopil pred oltar v starosti 96 let. Je še svez in zdrav in šele malo let sem mu treba pri čitanju naočnikov. Živel je pod vladom deveterih norveških kraljev.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braedock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barborton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGRIČ, 444—6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

URADA GLAVNEGA TAJNIKA
J. S. K. JEDNOTE.PLEMEMBE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDE-
NIH DRUŠTVIH.

Sv. Ciril in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

Zopet sprejeti: Jos. Bozich; 70, 14969, 1000, 43. — Frank Zgone; 63, 1518, 1000, 35. — Bozich Ana; 69, 14969, 1000, 43. — Zgone Ma- rija; 70, 9957, 500, 36.

Pristopil: Mile Rukovina; 79, 18260, 1000, 36.

Sv. Alojzija, št. 13, Bagdaley, Pa.

Zopet sprejeti: John Sojč; 87, 14391, 1000, 36. — Jacob Djur- dik; 83, 13666, 1000, 27.

Sv. Cirila in Metoda, št. 16, Johnstown, Pa.

Zopet sprejeti: Merše Frank; 89, 15738, 500, 23.

Suspendirani: Jos. Tome; 74, 1256, 1000, 28.

Sv. Jožefa, št. 17, Aldridge, Mont.

Suspendirani: John Selan; 78, 10951, 1000, 30.

Sv. Alojzija, št. 18, Rock Spring, Wyo.

Zopet sprejeti: Lužnar John; 93, 17032, 500, 20.

Suspendirani: Jakup Stefan; 78, 6898, 1000, 29. — Trojan Frank; 79, 4675, 500, 27. — Jakup Marija; 89, 16870, 1000, 24.

Sv. Alojzija, št. 19, Lorain, Ohio.

Zopet sprejeti: Kosten Frank; 63, 1436, 1000, 38. — Kosten Louis; 67, 3347, 1000, 38. — Kosten Ana; 68, 8741, 500, 37.

Suspendirani: Duša Ignac; 97, 16692, 500, 16. — Duša Frank; 71, 13261, 5000, 39.

Sv. Jožefa, št. 20, Gilbert, Minn.

Suspendirani: Lap Frank; 85, 11911, 1000, 24. — Kočar Va- lentin; 95, 17983, 1000, 20. — Lap Marija; 90, 18003, 500, 25.

Sv. Jožefa, št. 21, Denver, Colo.

Zopet sprejeti: Jelenich Joseph; 89, 5354, 1000, 17.

Sv. Mihaela, št. 27, Diamondville, Wyo.

Suspendirani: Homan Frank; 81, 15618, 1000, 31.

Sv. Jožefa, št. 29, Imperial, Pa.

Zopet sprejeti: Hodnik Valentin; 93, 14093, 1000, 18. — Hod- nik Alojzija; 94, 17852, 500, 20.

Suspendirani: Male Frank; 95, 17360, 1000, 19. — Male An- ton; 91, 17442, 1000, 23.

Sv. Jožefa, št. 30, Chisholm, Minn.

Zopet sprejeti: Pečel Martin; 64, 13503, 1000, 41.

Suspendirani: Marolt John; 87, 4785, 1000, 19. — Nosan Louis; 92, 1-6966, 1000, 21.

Sv. Marija zvezda, št. 32, Black Diamond, Wash.

Suspendirani: Stenac Joseph; 87, 17425, 1000, 27.

Črtani: Levar Geo.; 77, 2117, 500, 25. — Levar Jožefa; 80, 9205, 500, 26.

Sv. Barbare, št. 33, Trest...

Pristopila: Rihtarski Marija; 80, 18251, 500, 35.

Sv. Petra in Pavla, št. 35, Lloydell, Penna.

Suspendirani: Krpan Pavel; 81, 3005, 1000, 22. — Krpan Fran- co; 76, 12765, 500, 34.

Sv. Janez Krstnik, št. 37, Cleveland, Ohio.

Zopet sprejeti: Brinovec Martin; 72, 5432, 1000, 34. — Lustrik Peter; 87, 17743, 1000, 27. — Jevce Ciril; 95, 16416, 1000, 18. — Mla- ček Joseph; 94, 17855, 500, 20. — Brinovec Ana; 75, 9365, 500, 31.

Suspendirani: Bizjak Anton; 72, 3419, 1000, 33. — Cimperman John; 77, 4932, 1000, 30. — Knaus Frank; 82, 15136, 1000, 30. — Humar Geo.; 82, 17788, 500, 32. — Bizjak Neža; 77, 9359, 500, 29. — Cimperman Marija; 83, 12047, 500, 26.

Sokol, št. 38, Pueblo, Colo.

Suspendirani: Težak Jos.; 85, 17453, 1000, 29.

Sv. Marija Pomagaj, št. 42, Pueblo, Colo.
Pristopil: Gruden Jakob; 84, 18252, 1000, 31.
Suspendirani: Skala Jakob; 83, 15463, 1000, 29. — Javornik Jožef; 72, 2446, 1000, 35.Sv. Martina, št. 44, Barbeton, Ohio.
Pristopil: Zalar Jakob; 94, 18242, 1000, 21.Sv. Jožefa, št. 45, Indianapolis, Ind
Zopet sprejet: Lekše John; 81, 16886, 500, 32.Sv. Jožefa, št. 52, Mineral, Kans.
Suspendirani: Čerček Ferdinand; 55, 370, 1000, 43. — Gros Ignac; 78, 3181, 1000, 26. — Ramuta Martin; 65, 7425, 1000, 42. — Zaletel Frank; 58, 547, 1000, 40.Sv. Jožefa, št. 53, Little Falls, N. Y.
Suspendirani: Jos. Turk; 94, 17434, 500, 19.Sv. Franciška, št. 54, Hibbing, Minn.
Prestopili k društvu sv. Janeza Krstnika št. 112, Kitzville, Minn.: John Skubec; 77, 4898, 1000, 29. — Marija Skubec; 79, 9804, 500, 27.Pristopila: Smale Ivana; 90, 18243, 1000, 25.
Suspendirani: Prijatelj Tomaž; 85, 15202, 1000, 27.Sv. Roka, št. 55, Uniontown, Pa.
Pristopil: Lovnec Gales; 86, 18255, 1000, 29.
Zopet sprejet: Cunjak John; 80, 18000, 1000, 34.Sv. Alojzija, št. 57, Export, Pa.
Pristopil: Rozman John; 73, 18253, 1000, 42.Sv. Jurija, št. 61, Reading, Pa.
Zopet sprejet: Springer John; 77, 15326, 1000, 34.Sv. Florjana, št. 64, So. Range, Mich.
Zopet sprejet: Anton Bukovac; 70, 6916, 500, 37.Sv. Petra in Pavla, št. 66, Joliet, Ill.
Suspendirani: Adamich John; 81, 12555, 1000, 29.Sv. Jezusa Prijatelj Malenih, št. 68, Monessen, Pa.
Zopet sprejeti: Pavlič Tomo; 88, 16372, 1000, 25. — Car Tomo; 81, 14078, 1000, 30. — Zoretč Miko; 79, 5780, 1000, 27. — Vančina Vinko; 98, 18082, 1000, 19.

Suspendirani: Penič Ivan; 86, 6647, 1000, 21. — Križmanič Franjo; 89, 18024, 1000, 25. — Plavetič Anton; 82, 155519, 1000, 30. —

OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značijo: Prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovano svoto, četrta razred.

Raznoterosti.

Izumitelj nahrbtnika umrl.

Izumitelj nahrbtnika, ki je pri- šel zlasti v sedanji vojni do velike veljave, tovarnar Adolf Hofmann v Zgorielah na Pruskem Poljskem, je te dni umrl.

Vrhunec goljufije.

Plzensko sodišče se je pred kratkim pečalo z nezasišano goljufijo. Židovski agent Mozes Engelhart je bil ustanovil v Berlinu "avstrijski vojaški biro", ki se je pečal s pomočjo svojega "za- upnika", tajnika litomerikega o- krajnega glavarstva, žida Josipa Fischerja, s sistematičnim "opro- ščenjem od vojaške službe". Me- toda je bila zelo enostavna. Biro je najel izbornega reprezentanta, nekega Adolfa Baldingerja, ki ga je bila spoznala neka stroga nem- ška asentna komisija kot popolno- ma nesposobnega za vojaško služ- bo. S tem si je pridobil Baldinger kvalifikacijo za Engelhardtovo podjetje. Kdor je hotel biti voja- ške službe prost, da je plačal En- gelhartu takso 700—1800 mark in je čez nekaj časa dobil črno- vojniško legitimacijo z uradno konstatacijo, da je za vojaško službo nesposoben. Mesto njega je bil namreč medtem Baldinger na naboru, in ker je imel vse mogoče

hibe, je bil tudi redno za nespo- sobnega spoznan.

Baldinger je dobil za vsak na- bor potne stroške, dijete in pa 125 kron nagrade. Tekom časa se je na ta način Baldinger predsta- vil, kolikor se je dalo dognati, na- bornim komisijam v 34 krajih po Češkem. Nižje Avstrijskem in celo v Galiciji. Enkrat pa ga je zade- la nesreča. V Tyrnovi na Češkem je bil Baldinger — potrjen. Vsed tega se je razvila med Engelhar- tom in klijentom, ki ga je zastopal Baldinger pred asentno komisijo v Tyrnovi, živahna koresponden- ca, eno pismo je prišlo v neprav- roke, Engelhart, Baldinger, Fi- scher in več klijentov pa pred sodi- šče. Engelhart je bil obsojen na 13 let, Baldinger na 10 let, ostali pa na 4—6 mesecev težke ječe.

Umrli je

bivši ruski minister Durnovo, vo- ditelj stranke desnice v ruskem državnem svetu, eden glavnih re- akcionarnih politikov v Rusiji.

Ustrelil se je

nemški moravski deželni poslanec v Oderfurtu. Gospodarske težkoče so ga gnale v smrt.

Ponesrečen kardinal.

82-letni kardinal Gotti v Rimu je v svoji sobi padel na tla in si pretresel možgane.

Naseljivanje Slovencev na kmetije.

Piše: F. Gram.

(Konec.)

Bral sem pred kratkim dopis v Glas Naroda, da kmetije dobe za krompir v Ashland 50c za bušelj. Ne vem, zakaj je treba nesramne laži pisati v časopise. Če preskr- bite trg, kupim ga v St. Louis ti- soče pušljev, poslanega iz sever- nega Wis., plačam prevoz nazaj k vam in ga vam prodajam po 50 centov, ko je že voznja snedla 22 centa na bušelj, vrčete vam pa po- darim. Zakaj ne pišete resnice, po- sebno, ako niste agent zemlje. — Kajti vsi oni, vstevši sebe, se pri- števaajo največjim lažnikom na svetu; potem so ali ne. Velikokrat sem bil v dvomu sam s seboj, ali delam napake, ko selim in vabim ljudi v Missouri? Danes sem prepričan, da sem napravil napake s tem, da nisem dovolj oglašal Missouri, da nisem prodal ali naselil vsaj 20 krat več Slovencev tukaj. To sem zagre- šil in ničesar drugega. Med onim številom se bi gotovo dobilo do- volj pravih kmetov. Vse drugo,

kar ne bi ostalo tukaj, sploh ni za kmetije, naj gredo saditi čebulo zeleno ali kaj drugega.

Začetniku je treba železnih mi- šic, trdega dela, poznavanje kme- tija, drugače je povsod izgub- ljen. —

Poglejmo kaj v resnici tukaj uspeva?

Jaz ne vem za rastlino, da bi ne uspevala. Tukaj se lahko sadi z uspehom po mojih izkušnjah na- slednje: Sladek krompir, katere- ka se pridelava vsaj 200—600 bu- šljev na akre. "Pea nuts", na a- ker od 120—300 bušljev, pšenica, najfineje vrsti, če je dober svet 20—40 bušljev, druga setev: ži- vinski fižol, "cow peas", plača dvojno kakor pšenica. "Cow peas" se seje ko se požanje pšenica in je zrel septembra; za njim se zopet seje pšenica. Zimske oves da pašo celo zimo; za njim se lah- ko sadi koruza ali seje mlet ali peas. Vse vrste detelje rastejo najfineje, razen lucerne, katera rabi 2—4 tone apnenca na akre, da je popolen uspeh.

Vse naše zemlje so deloma ki- sle in primanjkuje apnenca. S 4 tonami na akre se uredi za 50 let. Tona stane 2 dol., postavljena na postajo tukaj. Tukaj so velikanski mlini za apnec.

Vse rastline, ki spadajo k koru-

zi, rastejo tukaj do popolnosti. — Fižol obrodí vsaj tako dobro, ka- kor kjerkoli. Če bi se kmet pečal v velikem obsegu z njim, mora imeti paro, da fižol pari, da se ne zaredi pozneje fižolovec. Fižol se lahko sadi z uspehom dvakrat na leto. —

Nikoli pa ne bi svetoval saditi navadnega krompirja v velikem obsegu, kajti nismo v srednji zo- ni, za trge. Konec junija smo prepoznali za visoke cene; za 30—50 c. bušelj, kar se v resnici dobi na trgih, se ne izplača saditi krom- pirja. Vse vrste trave rastejo tu- kaj: mevka, mačji rep, vrtnica (orchard grass) plavica (blue grass). Travulja (Bromos lernis) ni bila poskušana, a sem prepri- čan o uspehu. Trava je izborna, posebno, kjer raste permanentno. Zelje uspeva najbolje, vendar se ne bi ogreval zanj. Prepusti ga severu, kjer drugega ne morejo z uspehom pridelovati.

Veliki denar je tudi v papriki. Nekatero tovarno se me vprašale, če bi hotel prevzeti nekaj tozadev- nih kontraktov, pa sem vse skupaj odklonil, ker si naši ljudje ne u- bijajo glave s papriko. Za papri- ko so Italijani in Portugaleci. Pre- pričan sem, da bi se česen izvrst- no izplačal. Hotel sem ga saditi to leto, pa sem se premislil, ker se- me preveč stane. Hren, se izborno izplača. Kdor ga hoče saditi, naj se gre učiti v okolico Saint Louisa. Slovence, če misliš, da je vse go- tovo, če se samo vtakne v zemljo, korenino, se presneto motiš.

Navadna jagoda izborna uspe- va. V jugozahodnem delu Mis- souri se je sadi več, kakor kjer- koli na svetu. Če hočeš jagode sa- diti, idi najprej v kraj, kjer se pečajo s to stvarjo, uči se obdelo- vati in druge potrebne stvari. Iz dveh okrajev te dežele se je od- peljal v nekaj dneh čez 1000 že- lezniških vozov jagod. Rdeča ma- lina izborna uspeva. Cene so za- njo naravnost pretirane in jo je povsod lahko prodati. Robidnica sicer izborna raste, pa se je ne more dobro prodati. Agrar je moj ideal in ga zelo priporočam. Pri- dela se ga zelo veliko, bolzni ni- ma, že vsaj v teh krajih nobene. Z ribarjem nisem imel posebne sreče.

Grozje tako dobro uspeva, da nas Californija zavida. Vina, po- sebno pa lahka namizna vina, so boljše kakor kalifornijska. Jako priporočam že preizkušene vrste: Riesling, Dry Hill, Beauty, Ives, Elvira, Martha Washington. — Te vrste silno dobro rode, so proste bolzni in dajo res dobro kapljo. Priporočam tudi grozje Aroma, ki ima tako debele jagode, kakor male slive, okus ima pa mesnat. Ta vrsta ni za vino, ampak za preservo v steklenicah. Če bi imel kdo deset akrov takega grozja, bi delal velikanske dobičke. Sa- mo enkrat sem ga dobil na trgu in sem plačal za kvart 33 centov.

Sadja bi nikomur ne svetoval več saditi kot za domačo potrebo. Edini sadež, katerega bi priporo- čal saditi v večjem množinah, je češnja in fina sliva. Če si stro- kovnjak v sadjereji, goji fino poz- no jabolko, vse drugo je potratna časa. To leto je bilo tukaj silno sadja. Prve pošiljave breskev so šle v Cincinnati, O., pa niso ničesar prinesle.

Slovence, če hočeš samemu se- bi dobro, drži se "kravec". Ona je vir blagostanja. Če nisi stro- kovnjak v vsaki stroki kmetij- stva, katere se podstopiš, boš grdo plačal.

To so moje izkušnje in vem, da so prave. Ne misli, da je vsak kmet, kdor zna motiko prijeti v roko. Kmetijstvo je umetnost in človek mora biti izvežban, če ho- če kaj doseči. Tukaj imamo Slo- vence, ki si je nabavil staro zapu- ščeno farmo. Prvo leto je uredil le par akrov, sedaj ima pa je o- koli 45 akrov polja. Na zemlji, o kateri bi vsak naveden kmet sta- vil, da ne bo pridelal niti pet bu- šljev pšenice, je pridelal 25 bu- šljev na akre. Moža ima sedaj travnik, da boljšega sploh ni mo- goče misliti.

Mogoče bo kdo rekel: Je že zo- pet reklama tukaj. — Ne, prija- telj, ne trdim, da so vse kmetije take kakoršna je ta. Še se dobe žabe, mlake, in tudi slučaji mr- zlice se še pojavljajo. Toda to bo- lezen si nakoplje v 99 odstotkov človek sam, in si je lahko v par dneh že zopet ozdravi. Povpreč- no je pa dežela bolj zdrava ka- kor mogoče vse druge dežele v Ameriki. Jaz živim tukaj že osem let, pa nisem bil niti eno minuto bolan. — Gotovo — bodeš rekel, če dobro ješ in pijesh ničesar ne delaš. — Odgovorjam, da delam vedno, ako tudi ne težko, jem ra- vno toliko in tako kot drugi in pi- jem izključno le vodo. Izvzeto je

le, če pri kakem Slovenceu posku- sim senteritja kozarec vina.

Glede reklame omenjam, da že tri leta nisem ponujal nobenemu Slovenceu zemlje. Zadnji čas sem dobil več vprašanj, pa sem nanje nepovoljno odgovarjal. Sosedje me silijo, da naj zopet začnem o- glašati svet, toda s tem pogojem, da si ga kupec ogleda, predno ga kupi. Missouri je dežela sedanjo- sti in prihodnosti. Danes lahko vse dokažemo, kar govorimo, sedaj imamo že izkušnje in ne govorimo več v domisljiji. Za ljudi, kateri hočejo postati s par tisočaki čez noč premožni, pa ni prostora tu- kaj, ga ni bilo in ga nikoli ne bo.

Slovence bi še opozoril na ne- ko žival, ki jo vsi premalo upo- števa, in to je angorska koza. Bolezni nimajo, očisti vse grmovje, množi se rapidno, stane pa nič. Me- so je iste vrste kakor ovčje in iste cene. Ne zamenjaj angorsko s smrdljivo navadno kozo. Slovence, ki imate nekaj denarja, kupite jih že vsak šest do deset glav, saj

se hitro množe. Tudi dobrega če- belarja pogrešamo tukaj. Slovenci posebno doma upijemo, da smo najboljši čebelarji na svetu, tukaj pa ni in ga še ni bilo nobenega slovenskega čebelarja. Posamezni- ki imajo sicer po par panjev, pa kaj je to.

Pred par leti so se naselili tukaj Poljaki in si izbrali najbolj re- vno zemljo. Res je, da jih je veliko odšlo, oni, ki so ostali, pa imajo sedaj uzorno naselbino. Pred par leti je bila meni neka kmetija po- nudena za \$1100, sedaj je bila pa prodana za \$7800. Jaz je tedaj ni- sem hotel kupiti, ker se mi je zdel prešlab svet.

Cenjeni bralec, ne čuti se uža- ljeneja, če sem se malo obregnil ob te. Takrat, ko si bral o naših mlakah in žabah, si se gotovo sme- jal. Jaz se nisem nad tem nikoli je- zil, ampak sem vedno trdil, da bo pokazala prihodnost.

In res je pokazala, jaz se pa ve- selo smejem.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj —.60
Marija Kraljica —.60
Vrtec nebeški —.40

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tol- —.50
mač, vezan —.30
Berilo prvo, vezano —.40
Berilo drugo, vezano —.40
Berilo tretje, vezano —.40
Cerkvena zgodovina —.70
Evangelij —.50
Fizika 1. in 2. del —.45
Katekizem vez. veliki —.40
Katekizem vez. mali —.15
Nemščina brez učitelja, 1. —.1.00
in 2. del, vsak 50c, oba —.4.00
Občna zgodovina —.1.00
Pesmarica, nagrobnice —.50
Poljedelstvo —.1.20
Popolni nauk o čebelar- —.1.00
stvu, vezan —.20
Postrežba bolnikom —.25
Sadjereja v pogovorih —.1.20
Schimpffov nemško-sloven- —.1.20
ski slovar —.1.20
Schimpffov slovensko-nem- —.2.00
ški slovar —.2.00
Slovenski pravnik —.1.20
Slovenska Slovnica, vez. —.1.20
Slovenska pesmarica, 2. zve- —.60
zek po —.40
Spisovnik ljubavnih pisem —.40
Trtna už in trtoreja —.30
Umna živinoreja —.50
Umni kmetovalec —.50
Žirovnik, narodne pesmi, 1., —.1.50
2. in 3. zvezek, vez., po —.50Na valovih južnega morja —.1.50
Nikolaj Zrinski —.20
O jetiki —.1.10
Odkritje Amerike, yes, —.80
Prihajaš —.30
Pregovori, prilike, reki —.25
Prst božji —.20
Randerous —.20
Revolucija na Portugalskem —.20
Senila —.1.10
Stanley v Afriki —.20
Sherlock Holmes, —.20
3., 4., 5. in 6. svezek po —.80
Sveta noč —.20
Srečolovec —.20
Strah na Sokolskem gradu, —.5.00
100 rvezkov —.20
Strelec —.20
Sanjska knjiga, velika —.30
Štiri povesti —.20
Teggethof —.25
Vojan na Balkanu, 13 svez. —.1.80
Zlate jagode, vez. —.80
Življenja trnjeva pot —.50
Za kruhom —.20Življenje na avstr. dvoru ali —.7.00
Smrt cesarjevega Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) —.7.00

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovraž- —.20
nike —.20
2. zv. Maron, krščanski —.20
deček —.20
3. zv. Praški judek —.20
4. zv. Arumagan, sin indij- —.20
skega kneza —.20
5. zv. Sultanovi sužnji —.20
6. zv. Tri indijanske pove- —.20
sti —.20
7. zv. Kraljičin nečak —.20
8. zv. Zvesti sin —.20
9. zv. Rdeča in bela vrt- —.20
nica —.20
10. zv. Boj in zmaga —.20
11. zv. Prisega huronskega —.20
glavarja —.20
12. zv. Angelj sužnjov —.20
13. zv. Zlatokopi —.20
14. zv. Preganjanje indijan- —.20
skih misionarjev —.20
15. zv. Mlada mornarja —.20

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Veselo svidenje na bojnem polju. Brata Ivan in Joško Heroec iz Ljubljane sta bila takoj začetkom mobilizacije vpoklicana pod zastave. Joško je odšel s prvimi krdeli v Karpate in dvakrat prehodil celo Galicijo ter med tem časom postal pri brzojavnem polku narednik. Ivan pa je kot topničarski poddesetnik ostal v Ljubljani, a kasneje je i on odriul na bojišče. Trinajst mesecev se nista videla. Te dni so dobili njuni stariši dopisnice, s katero jim sinova naznanjata, da sta se po trinajstih mesecih na italijanskem bojišču veselo sešla in le želita ter pričakujeta, da bi se že kmalu vsi skupaj zopet zdravi in veseli videli. Pozdravljata, pravita, po trinajstih mesecih, pri mizi skupaj sedeč, vse znanee.

Odlikovanje. Četovodja Fran Zajec, domobranskega polka šte. 27, je pri Budy pri prodiranju v ljuitem sovražnem ognju spravil ranjenega nadporočnika Nikolaja Hvaliča, honvedskega infanterijskega polka št. 14, v družbi s korporalom Romanom Trevom za vojno črto in ga je tam obvezal. Ko je prišla lastna patrulja, se je vrnil Zajec takoj zopet v svojo rojno črto. Težko ranjen je moral oditi iz fronte. Dobik je srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda.

Vojaška poroka. Poročil se je v Črnomlju iz Galicije došli Karol Požun, orožniški stražnjošter v Črnomlju, z gđ. Ano Kramarič iz Črnomlja. Bil je od začetka vojne v bojni črti ter se srečno vrnil v Črnomelj na dopust, da sprejme svojega zaročenca in odide zopet na fronto.

V vojaške namene. Iz Metlike. Takajšnje županstvo je tu po mestu nakupilo, deloma zastoj do bilo mnogo vreč v vojaške namene. V brambe vreče za vojaške so prenašali brezplačno iz teh vreč okoli 300 komadov nekatere gospe in gospice. Brezdomno bo to priprosto sredstvo obvarovalo marsikatero bojovnika ran ali celo smrti.

Kolera. Iz Metlike poročajo: V vaseh Kamenje in Buharjci na desnem bregu Kolke, na Hrvaškem, eno in pol ure od Metlike, se je pojavila kolera. Izmed 17 bolnikov jih je 7 umrlo. Zoper razširjenje te bolezni so se odredili strogi ukazi.

Ajda uničena. Vsled slane, ki je padla dne 22. septembra, je vsa ajda v Beli Krajini uničena. Škoda je velikanska.

Prodaja moke in petroleja. Te dni je pričela mestna vojna prodajalna v Ljubljani zopet oddajati moko ljubljanskim trgovcem v prodajo. — Mestna vojna prodajalna je tudi pričela prodajati petrolej po 56 vin. liter. Dobiya jo ga samo stranke, ki imajo izkaznice za vojno prodajalno.

Izprememba imena poštnega urada Spodnja Siska. Dosedanje nazivanje poštnega urada "Spodnja Siska" se je izpremenilo v "Ljubljana 77".

Nov odvetnik. V Radečah pri Zidanem mostu je odprl odvetniško pisarno dr. Peter Medvedšek.

Gledališka vest. Boleslav Jožef Peček, bivši član deželne gledališča v Ljubljani, je angažiran za hrvaško gledališče v Osijeku v Slavoniji.

Roparski napad. Ko je hotel župnik Fran Pokorn zapustiti svoje župnišče pri Kranju, bilo je to zjutraj okoli pete, je skočil v veži proti njemu neki človek z revolverjem v roki in zahteval od njega denar. Župnik je vzel iz denarnice nekaj kron in mu jih hotel dati. Neznane je zahteval, naj jih vrže na tla. Župnik je to storil. Neznani človek jih je pobral ter potem zbežal in izginil v gozd. Ba je ta napadalec neki 41-letni, v Cerkljo pristojni ničvrednež.

Mlada tatava. V Beli peči na Gorenjskem je vstopilo v neko gostilno 15letno dekle v službo. Čez nekaj dni je dekle ukradlo kuharici 180 kron in nekaj drugih stvari ter pobegnulo, a je bilo že v Kranjski gori prijetu.

Mleko krađa. Iz mlekarških vozičkov, ki so jih ženske pušale po Stritarjevi in Lingarjevi ulici v Ljubljani ter sploh v dotičnem okolju, so začele izginjati z mlekom napolnjene posode, ne da bi se zamoglo priti storilki na sled. Konečno je pa uslužbenec električne cestne železnice Ivan Svajger opazil neko žensko, ki se je okoli mlekarškega vozička "mazala" in hipoma izmaknila iz nje ga liter mleka ter je naglo odku-

rila proti stolni cerkvi. Svajger pa za njo. Med potjo je Svajger o tem obvestil stražnika in ko je neznanka zaslutila pretečo nevarnost, je smuknila v stolno cerkev, pokleknila k stranskemu oltarju ter začela prav "goreče" moliti. Ko si je bila v svesti, da je že izven nevarnosti, je zopet odšla z ukradenim mlekom iz cerkve, kjer jo je stražnik še vedno pričakoval in takoj aretiral.

ŠTAJERSKO.

Pravnik padel. Dne 3. sept. je padel na severnem bojišču rezervni poročnik cand. iur. Janko Koser, poveljnik oddelka strojnih pušk, doma iz Juršinec pri Ptuj. Bil je soustanovitelj slovenskega akademičnega društva "Dan" v Pragi na Češkem. Bil je izredno delaven, vzoren organizator dijaštva.

"Zarjan" padel. V hudih bojih ob Dnjestrju je padel dne 4. sept. praporščak Pavel Rupnik, starešina slovenskega akademičnega društva "Zarja" v Gracu. Dobil je strel v glavo in bil takoj mrtev. Pokojni je bil vnet organizator.

Odlikovanje 87. pešpolka. Za junaki čin ob Dnjestrju, ko je 87. pešpolk prvi prodril rusko postojanko, je bilo 15. septembra pred zbranim polkom odlikovanih 268 mož: 23 s srebrno hrabrostno svetinjo prve vrste, 68 s srebrno hrabrostno svetinjo druge vrste, 103 z bronasto hrabrostno svetinjo in 74 s pohvalo zbornega poveljstva.

Vinska letina. Iz Maribora poročajo: Letošnja pomlad je skrajaj dajala mnogo upanja in obetalo se je dosti vina. Kmalu pa se je izvedelo, da je bilo sicer dosti evetja, da pa je bil nastavek zelo pičel. Takrat se je menilo, da je temu bilo krivo preslabo škropljenje lanskega leta in pričela se je velikanska reklama za škropljenje s perocidom. Na vse možne načine se je hvalilo dobra sredstva perocida in bilo je pričakovati, da bo to sredstvo uspešno namoestovalo bakreno galico in pokončevalo peronosporo. Ker bakrene galice ni bilo, se je vinorejce res vrglo na perocid, a bilo kmalu prav neprijetno iznenadenje, kajti pokazalo se je, da perocid ne more braniti peronospore, navsezadnje pa še celo, da je v mnogih krajih ravno ta perocid najbrže zelo škodljiv. Faktum je, da so vinogradniki po naših Slov. goricah, koder se je s perocidom škropilo, za leto dočela izgubljeni in da gledajo ti naši vinorejci z velikimi skrbmi že danes v bodočnost, v prvi vrsti bodoči vinski letini prihodnjega leta nasproti.

Vinogradi so rjavi in osmojeni, kakor požgani, grozdja je malo in kolikor ga je, toliko ga je večinoma zelo zaostalega in kislega. Kakor v Slov. goricah, tako je tudi bojda v Halozah. Vina torej ne bo, ali pa vsaj malo in večinoma ne bo niti srednje kakovosti. Vpraša se pa, kaj bo z onimi, ki izključno žive od vinorej? Lepa in topla pomlad (maj, junij) je ravno tam dajala upanje, da bo vino, če že ne po veličini, pa vsaj po kakovosti izbornu in marsikateri vinogradnik je sklenil že takrat, ali pa za mesec (julija) kasneje. Denar se je seveda medtem porabil, perocid pa je postal poleg stalno hladnega vremena največji škodljivec. Denarja že danes nič, pozneje še manj, treba pa ga bo čim dalje več. Delati bo treba v vinogradih, galice bo treba, seveda za drag denar, a iz česa bo možno plačevati delavce in galice? Vrh u vsega je treba obdržati vino doma, kajti oblastva so prepovedala izvažanje vina iz vojne gozmlja. Slaba stoji z vinogradništvom ter mnogo se odpira in obeta skrbi vinogradnikom, eno huje od drugega. Kdor more pomagati, naj pomaga, toda o pravem času. Zaveden in številen del Slovencev, da, cele Slovenske gorice se nam s tem lahko pokvari, če ne izposlujemo pravočasno pomoči.

Velikanska škoda v vinogradih. Iz Haloz pišejo: Peronospora in iodium sta napravila letos v naših vinogradih nedogledno škodo. Mnogi vinogradi so čisto suhi. Najfinjše sorte, kakor renski riling, traminec in druge so čisto uničene; stare, domače sorte so se bolj ubranile. Grozdje je mehko; če bo lepo vreme, bo kakovost prav dobra, pridela bo pa čisto gotovo prav malo. V gornje in spodnje Haloze so že začeli prihajati vinski trgovci z nenavadno visokimi ponudbami. Kdor si je mogel letos vinograd količjak ob-

varovati pred škodljivci, bo imel svoj trud bogato poplačan.

KOROŠKO.

Odlikovanje. Dne 27. sept. je bila v jedilnici kn.-šk. Marijanišča v Celovcu pripeta velika zlata hrabrostna svetinja 1. razreda pešcu Jožefu Schönlieb, rojenemu Celovčanu, ki se je dne 21. svečana t. l. v boju pri Stanislavu posebno hrabrega izkazal. Pri slovesnosti je imel predsednik deželnega in ženskega pomožnega društva Rdečega križa Henrik Kaez Rosenberg-Orsini patriotičen nagovor; kolajno je pripela odlikovanen Marija grofica Lodron La. terano. Med dekoracijo je igrala godba, ki so jo sestavili ranjeni in bolni vojaki.

Duhovniške vesti. Prestavljeni so: Fran Posautz, kaplan v Trgu v Celovcu; Ignacij Muri, kaplan na Jezerskem; v Pliberk; Ivan Hornbök, kaplan v Spod. Dravogradu, kot administrator na Jezersko.

Tatvina. Kolo je neznan uzmo- vič ukradel v Celovcu 26. sept. Matiji Hafnerju; Simenu Millerju iz St. Petra pri Celovcu je bilo ukraden kolo na dvorišču neke gostilne. Tatvine koles se zadnji čas zelo množijo.

Požar. V listnici posestnice Schmidt v Ragi vasi pri Gospi Sveti je vsled neprevidnosti nastal požar, ki je vpepel hišo in gospodarska poslopja z orodjem in žitom vred. Škode je 13.000 K, zavarovalnina pa znaša samo 9000 kron.

Sv. Višarje pogorele. (Obširne je poročilo.) V četrtek 16. sept. smo zopet čuli v zgodnjih dopoldanskih urah glasno kanonado. Ker imamo iz Rateč lep razgled proti Višarski skupini, ozrem se tja, odkoder je dohajal glas topov. Glej, na malo oblačnem ozorju se pokaže svitli oblček za Višarji. Vedela sem, da je to šrapnel. Takoj nato vidim črni dim in čujem zamolkel pok — padla je granata. Vse to sem opazovala s prostim očesom. Ker se je ta kanonada vedno ponavljala, sem poiskala daljnogled in prepričala sem se, da Italijani obstreljujejo na desno, levo, spredaj, zadaj, vse na okrog naše Višarje. Pokanje, razstrelbe šrapnelov in granat traja neprenehano. Ob 34 na 3. popoldne je višarska cerška cerkev, ki je vedno nas tako mikavno vabila, v gostem dimu. Že opazim svitli plamen — in bilo je po Višarjih. Ko je požar ponehaval, sem opazila s prostim očesom zvonik brez strehe. Poleg cerkve so uničene vse postavljene trgovske lope, pač pa je videti še dvojje liš pod cerkvijo. Ko je solnce zahajalo na čisto jasnem nebu, se je še dvigal dim iz vonika liki iz tovarniškega dimnika. Drugo jutro smo videli le zidovje naših ljubih Višarji. Tisti dan so naši sosede iz Trbiža dobili prve italijanske pozdrave. Razun nekaj lukenj v poslopjih ni posebne škode. Prebivalstvo se je izselilo za par dni, ker so uverjeni, da naše čete, osobito topništvo, prisilijo sovraga k molku. Kakor čujemo, je znani kip Višarske Marije na varnem, ravno tako tudi dragocenosti.

PRIMORSKO.

Granata je padla sredi med zvonika cerkve sv. Ignacija na Travniku v Gorici. Ura nad pročeljem cerkve je bila vržena ven. Šrapneli so leteli tam okoli Travnika in na Placeto. Ena oseba je lahko ranjena. Škode na poslopjih niso napravile nobene, razven omenjene na cerkvi Ljudje so se bili privadili že miru prejšnjih dni, zato so ob času prvih strelav poiskali kar najhitreje varna kritja. To obstreljevanje ni imelo zaželenega uspeha.

Interniranje goriških Slovencev in Furlanov v Italiji. Italijani nadaljujejo na Goriško-Gradiščanskem interniranje oseb, ki se jim ne zdijo povsem zanesljive in niso zadosti pokorne. 270 Slovencev so internirali v južnem italijanskem provincijalnem mestu Avetlinu. Iz Furlanije so dne 20. sept. pripeljali v Genovo 600 Furlanov.

Kolera na Goriškem. Po uradnem razglasu je bilo v Renčah zadnji čas 20 slučajev kolere, 7 oseb je umrlo.

Umrli je v Gradcu Josip Hmelak, bivši trgovec in posestnik, v starosti 68 let. Rojen je bil v Brancici na Goriškem. V Gradcu je prišel leta 1882, kjer je otvoril delikatesno trgovino. Hmelak je bil jako spreten in vešč trgovec, zato se mu je trgovina lepo razvijala; ustanovil je tudi svoj čas dobro znano kavarino in gostilno "Viktoria". Trgovina je sedaj last nje- govega zeta.

Samomor v Trstu. Dva poljska čuvaja sta našla na neki njivi v koruzi in tržaški okolici mrtvega trgovca Frana Mikoliča iz ulice Erta. Zastrupil se je s karbolovo kislino. Zapušča tri hčere. Kaj ga je gnalo v smrt, se ne ve.

Za krompir na Goriškem velja jo maksimalne cene pri podrobnih razprodaji: meseca novembra 14 kron, dalje do maja rastejo cene od 14 K 70 v do 18 K 20 v; na debelo so cene: novembra 10 K, potem rastejo cene do maja na 13 K.

DALMACIJA.

Zaplenjeno imetje. Iz Splita poročajo: Zaplenjeno imetje dr. Trumbića je cenjeno na 400.000 kron. Velik del imetja je obtežen z dolgovi, dr. Trumbić je tudi sam odnesel s seboj v inozemstvo precejšnje svote in lani je bilo poslanih za njim 100.000 K.

Cene dalmatinskemu grozdju in vinu. Iz Šibenika se poroča, da stane grozdje v podrobnih trgovini 1 K 20 v do 1 K 60 v 1 kg, v veletrgovini pa 80 v do 1 K. Vinski mošt velja v Dalmaciji že "od preše" 1 K 8 v do 1 K 40 v liter. Prejšnje leto so ga vinotrtci in gostilničarji plačevali po 40—50 vinarjev liter.

HRVATSKO.

General Puhalo odlikovan. Cesar Viljem je podelil armadnemu poveljniku fem. Pavlu pl. Puhalu od Brloga red železnega križa 1. razreda. Fem. Pavel pl. Puhalo je sin hrvatske Like, rojen v Brlogu pri Otočcu. Po vgladu svojih prednikov se je tudi on posvetil vojaški službi.

PREKMURSKO.

Ogrski Slovenci se veselijo slovenskega čtiva. Glasilo ogrskih Slovencev "Novine" proučuje pisma ogrsko-slovenskih vojakov: "Jedino naše veselje je slovensko čtivo, esče vogri se za nje potegujejo. Drigo me nekaj ne veseli, kak to, kda novine pa knige dobin; pa nej samo mene, liki vse moje slovenske padjaše pa esče magjare. Tei me tija sploh spita-vljejo, če že skoro pa dobim Novine, ka njim le župia opet morem razložiti, kaj je nvgova. Koleno Stefan z Gornje Bistrice, domobranec 20-ga pešpolka — V istem listu piše Anton Gonza z Gornje Bistrice med drugimi: "K meni pride ordinane in mi poda v roke vkup poviti snopek, pogledam i gori odprem, ka ovaram? "Novine" in "Marijine liste". V gori sam skočo od veselja, suza so me polevale, ino sam si misle: kak je smileni lihi Jezus ino bl. Devica Marija, ka sta prišla pred mene i voščila velko batravnost, štera ti dol ne morem napisati. Že 13 mesev trpm ino se smatram med tili-jinci, ali zdaj pa kak sam veseli, kda preberem te rende, s šterimi se kak z materjo pogovarjam."

Novi slovenski vojni kurat. "Novine" poročajo, da je sobočki kaplan Jožef Krantz imenovan za vojnega kurata. Krantz je že od-potoval na odkazano mesto.

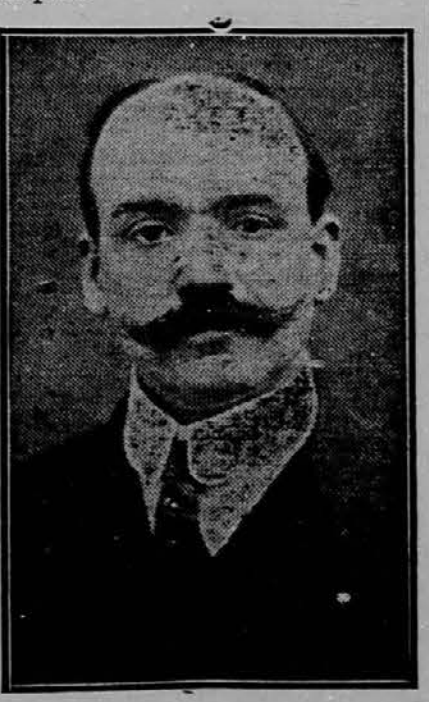
IŠČE SE

dekleta na šivalne stroje z elek-triko. Znanje ni potrebno. Stalno delo, dobra plača. Moderna tovar-na blizu brooklynskega mostu.

Boss Manufacturing Co., 70 Washington St., Brooklyn, (3-9-11) N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn-sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

MR. ZVONKO JAKŠHE, ki je pooblaščen pobirati naroč-nino in izdajati tozadevna potrdila. Sedaj se nudi v izhodni Penn-sylvaniji. Upravištvo "Glas Naroda".

Iščem brata JOŽEFA in KRI-STEL PŠENICA. Doma sta nekje izpod Triglava na Gorenjskem. Meseca julija t. l. sta se preselila od tu na Marianna, Pa. Kdor cenjenih rojakov ve za nju naslov, naj ga mi blagovoli naznaiti, za kar mu bom zelo hvaležen, ali naj se sama javita: — John Ueman, L. Box 19, Penn. Station, Pa.

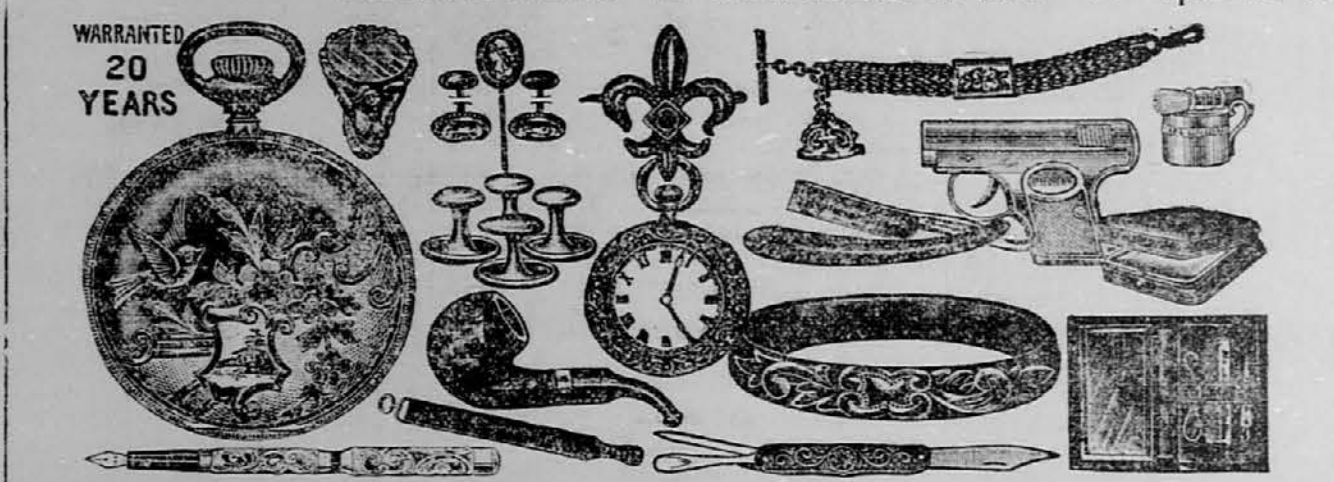
IŠČEM

dva krojaška pomočnika, dobro izurjena v krojaški stroki. Plača po dogovoru.

Louis Mazeeh, P. O. Box 96, Homer City, Pa. (4-6-11)

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolečine, okrevati in mišičnost sklepov in nistice. Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoj-e, ki niso zapečateni z Anchor varstveno znamko. 25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od **F. AD. RICHTER & CO.** 74-80 Washington St. New York, N. Y.

20 elegantnih daril **ZASTONJ POZLAČENA** ura le \$5.95

Naše 14-karatne pozlačene ure so najboljše in najlepše in da vas prepričamo glede tega, smo napravili posebno ponudbo vsakemu, ki nam pošlje ta oglas ter 20 centov depozita. Pošlali mu bomo takoj po post ali ekspresu na ogle našo največje vrste 14-karatno pozlačeno, močno ali žensko uro, janceno za 20 let, popolno z najboljšim kolešcem, za katero smo zmanjšali tovarniško ceno na \$5.95. Poleg ure da, eno teh dvajset krasnih darov popolnoma ZASTONJ. Veržico s privetkom, brizgo, jermen, posestva s copanom, pastilo, žepni nož, pipa, zap-pestnica, oglečala z črtnikom, kavljem in pilo, malina urica s privetkom, jela-zavratnica, gumij-zapestniki, vratni gumbi, pisalno pero, ter pretan. Te ure so jancene za 20 let in v tem času popravimo ali imenijamo za novo. Treba je le poslati 20 centov v znakmah, da se pokrije stroške. Vse je prav tako kot oglašeno in vsakdo se lahko prepriča, ne da bi kaj riskiral. Koma ne ugnja, se vrne denar. Iz Canade je treba poslati denar naprej. Oko-ristite se, dočim velja ta ponudba in pošljite svoje narčilo se sedaj. Naslovite: **AMERICAN JEWELRY COMPANY, Dep. A-1, St. Louis, Mo.**

VRNIMO SE.

Mi vsi se radi spominjamo dni, i. j. smo bili polni zdravja in moči, ko je bilo videti, da ima svet za nas pripravljen le srečo in veselje. Kaj nas je napotilo, da smo izpremenili svoje navade, da smo zapustili srednjo pot zmernosti v vsaki stvari? Vrnimo se k staremu načinu življenja, k priprosti hrani, k večjemu telesnemu delu, k svežemu zraku in posebno pazimo, da bo naš prebavni sistem v dobrem stanju, da preprečimo konstipacijo in nje komplikacije, slabost in nervoznost. Kakor hitro opazite kako nerednost, vzemite

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

To sredstvo je zelo uspešno ker poveča prebavne funkcije ter nam raditega vrne prejšnje splošno zdravje, dokler ne pademo zopet nazaj v stare slabe navade. To sredstvo tudi

- Olajša bolečine v notranjosti,
- odpravi konstipacijo,
- ustvari tek,
- ojači prebavno moč,
- vzdrži organe pri delu,
- odpravi nervoznost.

Oživi in ojači, da nove enerzije, prepreči in olajša konstipacijo, odpravi glavobol, daje pomoč deklicam in ženskam v njih bolestitih ter je zelo dobro pri bledičnosti in klorozii.

Cena \$1.00

V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Ce se hočete izogniti bolečinam, imejte pri roki Triner-jev Liniment ter drgnite telo z njim, kakor hitro čutite najmanjšo boleost, ali revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c., po pošti 35 in 65c.

Rad bi izvedel za prijatelja FRA-NA DREMELE. Pred šestimi leti je bil tukaj v Blocton, Ala., potem je bil v Lincoln, Ill., in zdaj ne vem, kje se nahaja. Imam mu veliko sporočiti za-radi njegovega posestva tukaj v Bloctonu. Zatorej prosim, če kateri izmed rojakov zna za njegov naslov, da mi ga blagovoli naznaiti, se boljše je pa, če se sam javi. — Mike Brilli, Box 211, Blocton, Ala.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a do lo trpečno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku znanem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjega vprašanj.

JOHN WENZEL, 1617 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelje in po-stavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in rane sil-ke. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

WATERLOO

Francoski spisala: Erckmann-Chatrian.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

(Erckmann in Chatrian sta bila dva francoska pisatelja, katere se je dolgo časa smatralo za eno in isto osebo. Oba sta bila doma iz Lotaringije ter sta se v poznějšíh letih stalno naselila v Parizu. Oba sta stvaritelja alžaskih vaških povesti, v katerih sta slikala življenje nižjih slojev. V romanu "Waterloo" se popisuje mladega rokodelca z naravnost otroškim srcem, katerega se je iztrgalo iz družinske sreče in ki je moral iti skozi vse grozote vojne. Roman se vrši za časa povratka Napoleona I. z Elbe ter ima za predmet veliko bitko, po kateri nosi tudi naslov).

I.

Nikdar še nisem doživel tako veselega dogodka kot je bil povratek Ludovika XVIII. leta 1814.

Bilo je spomlad, ko zopet zelene seči, vrtovi in sadovnjaki. Leta in leta se je pretrpelo toliko gorja in bede, se je človek tolikokrat bal, da se ga bo vzelo k vojakom, je bil že tako sit teh vednih bitk in zmag, neprestanega zaplenjenja toliko in toliko topov ter zahvalnih maš, da si ni želel ničesar drugega kot da živi konečno v miru in stremljenju, da si z delom in pametnim življenjem pridobi nekaj premoženja ter vzgoji pošteno svojo družino.

Da, ves svet je bil veselo razpoložen, izvemši stare vojake in učitelje sabljanja. Spominjam se še, da se je prestrašilo celo prebivalstvo mesta, ko je dne 3. maja prišlo povelje, naj se razobesi na zvoniku belo zastavo. To pa radi posadke, ki je ležala v mestu in krogu Nikolaju Passau se je moralo dati šest luidorjev za to junaško delo. Z vseh cest so ga gledali, ko je plezal na zvonik s svojo belo zastavo, v katero je bila vtkana lilija in z vseh oken obeh vojašnic so streljali mornariški artileristi nanj. Kljub temu pa je postal zastavo, zlezal dol ter se nato skril v skednju Les Trois Maisons, dočim so ga vojaki po celem mestu iskali, da bi ga ubili.

Tako so nastopali ti ljudje; delavci, kmetje in meščani pa so kričali:

— Naj živi mir! Proč s konskripcijo in indirektnimi davki! — kajti vsak je bil že sit te večne nevarnosti in vsakemu se je že zdelo neumno, da bi si dal razbiti kosti radi stvari, ki mu niso bile nič mar.

Lahko si mislite, da sem bil med vsemi temi srečnimi ljudmi jaz najbolj srecen, kajti drugi niso še imeli te sreče, da bi živi ušli strašnim bitkam pri Weissenfels, Luetzen in Lipskem in konečno tudi legarju. Jaz pa sem vedel, kaj pomeni slava in to je še povečalo mojo ljubezen do miru in stud do prisilnega vojakovanja.

Šel sem zopet k očetu Gulden ter ne bom celo svoje življenje pozabil, kako me je sprejel. Vedno mi bodo zvenele v ušesih njegove besede: — Ti si tu, Jožef! Dragi otrok, smatral sem te že za izgubljenega! — Pri tem je iztegnil roki proti meni. S solzami v očeh sva se poljubila. Od istega časa naprej sva živela kot par pravih prijateljev in vedno in vedno sem mu moral pripovedovati o naših bitkah, nakar me je smehljaje nazival "veterana."

In nato mi je pripovedoval o obleganju Pfalzburga: kako je prišel v januarju sovražnik pred mesto in kako so stari veterani iz časa republike — edini vojaški preostanki v mestu razven par sto mornariških artileristov — brzo spravili topove na okope; kako je nato splošno pomanjkanje prisililo ljudi, da so jedli konjsko meso in kako so razbijali meščani svoje peči, da so napravili iz njih kar teče. Kljub svojim 60 letom je bil oče Gulden artilerist na bastionu smodnišnice in vedno sem si ga moral predstavljati, kako se je, s čepico na glavi in očali na nosu, trudil nameriti top s štirindvajset funtov težko kroglo. Ta slika naju je oba pripravila do smeha in s tem sva ubijala čas. Svoje poprejsne navade sva popolnoma obnovila. Jaz za svojo osebo sem poginjal mizo in kuhar. Poleg tega sem se zopet nastanil v svoji sobici ter mislil nočindan na Katarino. — Sedaj se nisem več bal konskripcije kot leta 1813. ne, sedaj je bilo čisto drugače. Ljudje pač niso nikdar popolnoma srečni in vedno jih mora nekaj mučiti. Tudi jaz sem to že večkrat doživel. Z eno besedo: — to, kar mi je težilo sree, je bilo sledeče:

Vedeti morate, da sem se nameraval poročiti s Katarino. Oba sva bila edini v tem in to je bila tudi želja tete Grete. Žalibog pa so odpuštili le letnik 1815, a letnik 1813 je bil še vedno vojak. To je bil sedaj seveda manj nevarno kot za časa cesarstva in številni, ki so se vrnili v svoje vasi, so živeli mirno življenje, ne da bi kedaj zagledali kakega orožnika. Kljub temu pa sem moral imeti dovoljenje za ženitev in gospod Jourdan, novi župan, bi me brez dovoljenja gotovo ne vpisal v seznam zakonskih.

To je bil vzrok mojih skrbi.

Kakor hitro so bila vrata zopet odprta, je pisal oče Gulden vojnemu ministru Dupont, da se nahajam v Pfalzburgu in ne še popolnoma zdrav; da že od svojega rojstva neumnimeno šepam, da pa se me je v naglici kljub temu vzelo v vojaške. Nadalje je pisal, da sem prav slab vojak, da pa bi tvoril zelo dobrega družinskega očeta in da bi pomenilo naravnost umor, če bi se mi ne pustilo oženiti se in tako naprej....

Bilo je zelo lepo pismo, ki je govorilo obenem resnico, kajti že sama misel, da bi moral zopet proč, bi me napravila bolnega.

Mi vsi: teta Grete, oče Gulden, Katarina in jaz smo čez nekaj časa vsaki dan pričakovali odgovora ministra in posebno mene je mučila grozna nestrpnost. Kadarkoli je prišel pismošoj Brainstein v našo ulico, sem ga slišal prihajati že na par sto korakov. To me je konečno tako vznemirjalo, da nisem bil sposoben za nobeno delo več ter sem se vedno sklanjal skozi okno. Zrl sem za njim, kako je šel v vse hiše in če je kedaj predolgo izostal, sem govoril sam s seboj: — Zakaj pa tako dolgo klepeta Ali bi ne mogel takoj oddati svojega pisma ter iti naprej? Ta mladi Brainstein je res prava klepetulja! — Prav pošteno sem se pričel jeziti nanj ter šel večkrat tudi dol ter hitel proti njemu z besedami: — Ali imate kaj za mene? —

— Ne, gospod Jožef, ničesar, — je rekel ter pazno motril svoj pismo. Nato sem se vedno zelo žalosten vračal in oče Gulden, ki me je opazoval, me je tolažil: — Dečko, dečko, slušaj, ne izgubi potrpljenja! Sto vragov, bo že prišlo, zanesi se, saj ne živimo več v vojnih časih!

— Da, gospod Gulden, a on bi lahko že desetkrat odgovoril!

— Ali morda misliš, da nima nobenega drugega dela? Takih pism dobi vsaki dan na stotine in vsak dobi svoj odgovor, lepo po vrsti. Razvnetega pa je še vse narobe in mi prav gotovo nismo edini v isti Razvnetega pa je še

in še veliko drugih poštenih dečkov je, ki se hočejo poročiti in ki čakajo na dovoljenje.

Njegove razloge sem smatral za zelo dobre, a pri sebi sem si mislil: — Ah, ko bi ta minister vedel, kako srečno nas lahko napravi s par besedami, bi gotovo takoj pisal. Kako bi ga blagoslavljala Katarina, jaz, teta Grete in celi svet! — Z eno besedo, treba je bilo čakati naprej.

Lahko si je tudi misliti, da sem zopet obnovil svojo nedeljsko navado, da grem na Vierwinden. Na taki dan sem vstal zelo zgodaj in bilo je nekaj, kar me je vselej točno zbudilo. Sprva sem mislil, da sem še vojak in obila me je kurja polt. Nato sem pa odprl oči, se ozrl v strop ter si mislil: — Saj si vendar v Pfalzburg, v svoji sobici pri očetu Gulden in danes je nedelja, ko greš k Katarini! — Ta misel me je popolnoma predrnila. Videl sem pred seboj v duhu Katarino, z njenimi lepimi, rdečimi lici in višnjevinimi očmi in takoj bi rad vstal, se napravil ter odšel. Zunaj pa je bilo šele štiri in mestna vrata so bila še zaprta.

Raditega sem moral še ležati in ta odlog me je jezil. Da se vsaj nekoliko urim v potrpežljivosti, sem ponovil v duhu še enkrat celo najino ljubezensko povest: — strah pred konskripcijo, nesrečno številko, "Sposoben!" starega orožnika Wernerja v mestni hiši. Nadalje nato odhod, potovanje, Mainz, veliko kapucinsko cesto, dobro žensko, ki mi je pripravila kopel za noge; nadalje Frankfurt, Erfurt, kjer sem dobil dva dni pred bitko prvo pismo, nadalje Rusi, Prusi in sploh vse. In tedaj sem pričel jokati tiho zase in vedno mi je prihajala na misel Katarina.

Sedaj je bila ura 5 in skočil sem iz postelje, se umil, obrl in napravil, nakar je oče Gulden, ki je še vedno ležal za svojimi velikimi zastori, pomolil nos skozi odprtino ter mi rekel:

(Nadaljuje se).

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
crno vino po 60c.
Drobnik 4 galone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 galone (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSakovrstne TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:
DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
GENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državci o knjigi Berta pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjiga sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga v celoti vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friederik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dedel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bitizem človeštvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovits: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stizerski pisatelj Peter Kosseger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sembral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spili ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom davil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom poslal. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli knjižni križemsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjižni oprema na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženaka Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nihče več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 60 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNANILO.

Bojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo do obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati narode nino za tist "Glas Naroda" in bi dajati pravovelnostna potrdila. Bo jakom ga topla priporočamo. Upravištvo "Glas Naroda"

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" na državi New York varuje in pomaga priseljencem, ki se bili odseparjeni, evropa ali s katerimi se je slabše varale.

Brezplačno se daje nasvete pri seljenem, kateri se bili odseparjeni od bankirjev, odvzetnikov, trgovcev s semijimi, prodajalcev parohodnih listov, spremljevalcev, kaspotov in posestnikov gozdnih.

Daje se informacije v naravnih jezikih nasadev: kake postane državljan, kjer se oglasiti na državljanke listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Foreign Office.

BERZAVNI UREJAVNI DEPARTAMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New York: 80 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure jutraj do 5. popoldne in 3. ura večer od 3. do 12. ura.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno marilo za ženske in moške lane, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to marilo, sprejeto v 6 tednih, krašni, gosti in dolgi lasje. Lahor tudi moškimi krasne brke in brado in neobdani in ne odvisni. Ravnanjem, kostel ali trganje v rokah, nogah in krila v 3 dneh popolnoma odpravim, rane, opekline, bule, ture, krasne in grne, potne noge, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi svoj zdravih brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pšite takoj po cenik in knjižico, poštem zastoj.

JAKOB VANDIC.

1008 E. 94th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
GLAS NARODA, NAJVEČ
SLOVENSKI DNEVNIK V EDE
AMERICI

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.
na 90th straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 18 1/2 palca velika.
Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

Obsega devet raznih zemljevidov
na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.
Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se jih lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpodijemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjema damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več resnimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kaki iz tih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.
Premium Dept. 499 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasa 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Združene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Dojdbrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljave tudi sedaj, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljave v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev (sorodnikom in znancem v staro domovino.)

100 K velja sedaj \$15.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.